ZMIENIONY PROGRAM STUDIÓW - OBOWIĄZUJE STUDENTÓW PRZYJĘTYCH W ROKU AKAD. 2025/26

nazwa kierunku studiów	**Pedagogika specjalna**
nazwa kierunku studiów w języku angielskim / w języku wykładowym	**Special Education**
język wykładowy	**język polski**
poziom kształcenia	**jednolite studia magisterskie**
poziom PRK	7
profil studiów	**profil ogólnoakademicki**
liczba semestrów	**10**
liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	**300**
forma studiów	**Stacjonarne**
tytuł zawodowy nadawany absolwentom (nazwa kwalifikacji w oryginalnym brzmieniu, poziom PRK)	**Magister**
liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**190 ECTS**
liczba punktów ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych (nie mniej niż 5 ECTS)	**5 ECTS** (**zajęcia OGUN humanistyczna grupa**)

Studia przygotowują do zawodu nauczyciela	
Nazwa pierwszego przedmiotu:	nauczyciela pedagoga specjalnego
Nazwa drugiego przedmiotu:	-

Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, w których prowadzony jest kierunek studiów

Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Procentowy udział dyscyplin	Dyscyplina wiodąca (ponad połowa efektów uczenia się)
Nauki społeczne	**Pedagogika**	**100%**	
Razem:	-	100%	-

Efekty uczenia się zdefiniowane dla programu studiów odniesione do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomach 6-7 uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4

Symbol efektów uczenia się dla programu studiów	Efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego i nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4
Wiedza: absolwent zna i rozumie		
K_W01	historyczne i współczesne stanowiska pedagogiczne, główne stanowiska dotyczące edukacji szkolnej, a także związane z nią pojęcia;	P7S_WG
K_W02	pojęcia metodologii, logikę postępowania w badaniach społecznych i humanistycznych oraz prowadzenia badań diagnostycznych i ewaluacyjnych; etyczne normy projektowania i realizacji badań	P7S_WG P7S_WK
K_W03	biomedyczne i psychologiczne teorie rozwoju człowieka oraz psychologiczne podstawy uczenia się i nauczania;	P7S_WG
K_W04	istotne dla edukacji teorie socjologii i antropologii kulturowej, konsekwencje edukacyjne wynikające ze zróżnicowania środowisk życia dzieci;	P7S_WG P7S_WK
K_W05	wpływ różnych stylów myślenia filozoficznego (w tym z zakresu etyki i estetyki) na kształtowanie się myśli pedagogicznej oraz na interpretację praktyki kształcenia i wychowania;	P7S_WG P7S_WK
K_W06	psychologiczne (w tym psychopatologiczne), psychiatryczne i biomedyczne (w tym genetyczne) uwarunkowania pracy z osobami ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi;	P7S_WG
K_W07	filozoficzne i prawne (w tym etyczne) ujęcia relacji, edukacji, rehabilitacji i terapii osób ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi;	P7S_WK
K_W08	społeczne i kulturowe uwarunkowania pracy z osobami ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi;	P7S_WG
K_W09	psychologiczne i rehabilitacyjne uwarunkowania, rozwoju, kształcenia, wychowania oraz wspomagania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i ich rodziny;	P7S_WG
K_W10	źródła i miejsce pedagogiki specjalnej w nauce; dorobek, cele, zadania, zakresy i powiązania oraz subdyscypliny pedagogiki specjalnej, jej kluczowe paradygmaty,	P7S_WG P7S_WK

	współczesne badania, powiązania z innymi naukami, trendy myślenia o niepełnosprawności oraz wyzwania pedagoga specjalnego; system kształcenia specjalnego w kontekście systemu kształcenia powszechnego	
K_W11	uwarunkowania aktywizacji, doradztwa, wsparcia w realizowaniu ról społecznych i zawodowych oraz opieki na różnych etapach dorosłości i starzenia się osób z niepełnosprawnością i ich rodzin;	P7S_WG
K_W12	cele, treści dydaktyki kształcenia oraz metody, środki i form organizowania procesu edukacji i nauczania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnym;	P7S_WG P7S_WK
K_W13	specyfikę pracy diagnostycznej, jej uwarunkowania, cechy, modele działania, planowanie i konstruowania narzędzi diagnozy oraz wielospecjalistyczną ocenę uczniów w grupach zróżnicowanych, w tym z niepełnosprawnością na różnych etapach ich życia;	P7S_WG
K_W14	merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć; uwarunkowania i metodykę nauczania uczniów w grupach zróżnicowanych oraz specyfikę współpracy ze specjalistami, rodzicami i otoczeniem społecznym; nowe formy edukacji, w tym integracyjna i włączająca	P7S_WG
K_W15	pojęcia wychowania i rozwoju, funkcje, style, konteksty wychowania, zagadnienia podmiotowości w wychowaniu, postaw wychowawczych, zasady współpracy środowisk wychowawczych oraz problematyka zachowań ryzykownych i programy profilaktyki;	P7S_WG
K_W16	podstawy edukacji i rehabilitacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym aspekty medyczne, psycho-socjologiczne i kulturowe pracy i wspierania;	P7S_WG P7S_WK
K_W17	metodykę, organizację i specyfikę kształcenia i nauczania uczniów z różnym stopniem niepełnosprawności intelektualnej;	P7S_WG
K_W18	wspomaganie edukacji i wychowania osób, w tym wspieranie kompetencji wychowawczych w zakresie komunikowania się metod pracy trudności ucznia z zakresu języka polskiego, matematyki i języka obcego;	P7S_WG P7S_WK
K_W19	specyfikę roli zawodowej pedagoga specjalnego pracującego w grupie uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi, znaczenie planowania rozwoju osobistego i zawodowego, współpracy ze specjalistami, rodzicami i otoczeniem społecznym oraz zasady efektywnego posługiwania się aparatem mowy	P7S_WK
K_W20	zasady ochrony własności intelektualnej	P7S_WK
Umiejętności: absolwent potrafi		

K_U01	konfrontować historyczne i współczesne stanowiska pedagogiczne, zjawiska społeczne oraz interpretować różne style myślenia filozoficznego, uwzględniając ich przesłanki i konsekwencje; wykorzystywać wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej i ukazywać jej powiązania z innymi dziedzinami.	P7S_UK
K_U02	wykorzystywać wiedzę metodologiczną do projektowania i prowadzenia badań w paradygmacie ilościowym i jakościowym, z uwzględnieniem norm etycznych oraz napisania raportu badawczego i pracy dyplomowej; ponadto współpracować z członkami zespołów badawczych na różnych etapach badań naukowych, podejmując różne role.	P7S_UW P7S_UK
K_U03	refleksyjnie rozważać istotne dla edukacji zagadnienia biomedyczne, psychosocjologiczne oraz antropologii kulturowej i uwzględniać ich edukacyjne konsekwencje;	P7S_UK
K_U04	wykorzystywać koncepcje pedagogiczne, psychologiczne, socjologiczne, medyczne i rehabilitacji, filozoficzne i prawne oraz kulturowe do analizy i planowania procesów kształcenia oraz wychowania osób ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi;	P7S_UW
K_U05	projektować zajęcia, aktywizować, doradzać i wspierać osobę ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi , w tym z niepełnosprawnością w różnych fazach życia oraz ocenić przydatność metod, środków i materiałów do realizacji zadań wychowawczych, opiekuńczych i dydaktycznych.	P7S_UW
K_U06	Diagnozować złożone sytuacje rehabilitacyjne, edukacyjne i terapeutyczne, planować działania oraz dostosować metody pracy, programy dydaktyczne, wychowawcze i profilaktyczne do aktualnych potrzeb uczniów w grupach zróżnicowanych, w tym z niepełnosprawnością na różnych etapach ich życia;	P7S_UW
K_U07	wykorzystywać wiedzę za zakresu edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym aspekty medyczne, psychosocjologiczne i kulturowe pracy i wspierania;	P7S_UW P7S_UK
K_U08	prowadzić zajęcia edukacyjne w grupie zróżnicowanej stosując umiejętności z zakresu metodyki, organizacji kształcenia i nauczania uczniów z różnym stopniem niepełnosprawności intelektualnej oraz wspomagania ich wychowania i autotomii;	P7S_UO
K_U09	analizować własne działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze) i wskazywać obszary wymagające modyfikacji; zarządzać procesami uczenia się i skutecznie budować motywację uczniów; rozpoznawać i efektywnie rozwiązywać problemy wychowawcze we współpracy z rodzicami i instytucjami wspomagającymi, w tym ze specjalistami;	P7S_UU P7S_UK P7S_UO

K_U10	p poprawnie posługiwać się językiem polskim w mowie i piśmie używając specjalistycznej terminologii oraz językiem obcym na poziomie B2 oraz na poziomie B2+;	P7S_UK
K_U11	projektować zajęcia wychowawcze, dydaktyczne i opiekuńcze dla osób ze zróżnicowanymi potrzebami i dokonywać ich ewaluacji, wdrażać efektywne, innowacyjne programy, oceniać przydatność metod, środków, stosować nowoczesne technologie do realizowanych zadań, samodzielnie rozwijać wiedzę oraz umiejętności pedagogiczne.	P7S_UW P7S_-UU
K_U12	udzielać pierwszej pomocy	P7S_UK
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do		
K_K01	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej; przyjmowania refleksyjnej postawy wobec swojej działalności zawodowej, poszerzania swojej wiedzy za zakresu edukacji, wychowania i wspierania osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i doskonalenia umiejętności zawodowych;	P7S_KK
K_K02	podejmowania dyskusji na tematy pedagogiczne, argumentowania i uzasadniania swojego zdania z wykorzystaniem wiedzy naukowej na temat sytuacji edukacyjnej i społecznej osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnością; aktywne uczestnictwo w grupach i organizacjach realizujących zadania edukacyjne.	P7S_KK
K_K03	realizacji innowacji pedagogicznych związanych z wyzwaniami społecznymi i cywilizacyjnymi przyszłości, służących rozwojowi uczniów oraz integracji rodziców i środowiska lokalnego z instytucją edukacyjną; działania na rzecz poprawy funkcjonowania placówki edukacyjnej	P7S_KO
K_K04	współpracy w zespole specjalistów, rodziców i otoczenia lokalnego i regionalnego podczas rozwiązywania ważnych problemów edukacji, wychowania i wspierania autonomii osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnością na różnych etapach ich życia;	P7S_KK P7S_KO
K_K05	podejmowania odpowiedzialnego przywództwa, pracy w zespole, współdziałania w społeczności szkolnej i lokalnej w celu zapewnienia najlepszych warunków dla rozwoju i zdrowia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;	P7_KR
K_K06	Budowania relacji opartych na wzajemnym zaufaniu wszystkich podmiotów procesu wychowania i kształcenia, przestrzegania norm etycznych i prawnych w pracy pedagogicznej oraz interweniowania w przypadkach łamania praw osoby ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnością.	P7S_KR
K_K07	doceniania tradycji i dorobku badań naukowych w zakresie pedagogiki specjalnej oraz ich kontynuacji i poszerzania o nowe obszary i procedury badawcze.	P78_KR

OBJAŚNIENIA
Symbol efektu uczenia się dla programu studiów tworzą:
- litera K – dla wyróżnienia, że chodzi o efekty uczenia się dla programu studiów,
- znak _ (podkreślnik),
- jedna z liter W, U lub K – dla oznaczenia kategorii efektów (W – wiedza, U – umiejętności, K – kompetencje społeczne),
- numer efektu w obrębie danej kategorii, zapisany w postaci dwóch cyfr (numery 1- 9 należy poprzedzić cyfrą 0).

3. Tabela efektów uczenia się w odniesieniu do form realizacji zajęć i sposobów weryfikacji tych efektów

Rok studiów: pierwszy
Semestr: pierwszy

Nazwa przedmiotu	Forma zajęć – liczba godzin								Razem: liczba godzin zajęć	Razem: punkty ECTS	Symbole efektów uczenia się dla programu studiów	Dyscyplina / dyscypliny, do których odnosi się komponent
	Wykład	Konwersatorium	Seminarium	Ćwiczenia	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Inne				
Moduł: **Wprowadzenie do pedagogiki**	**60**								**60**	**6**	K_W01; K_W02; K_W11; K_W12; K_W13; K_U01; K_U03; K_U11; K_U14;	pedagogika

											K_K01; K_K02, K_K06, K_K08, K_K09	
Treści programowe	Głównym celem modułu jest przybliżenie studentom pedagogiki jako dyscypliny naukowej oraz wyposażenie ich w wiedzę o jej historii, strukturze, węzłowych stanowiskach i podstawowych pojęciach. Moduł obejmuje cztery kręgi zagadnień: (1) podstawowe systemy twierdzeń i pojęć pedagogicznych, (2) historia wychowania i myśli pedagogicznej, (3) szkolna edukacja wraz z jej uwarunkowaniami, ze szczególnym uwzględnieniem podstaw dydaktyki nauczania zintegrowanego (4) środowiskowe uwarunkowania procesów wychowawczo-opiekuńczych. Obok treści dotyczących teoretycznej warstwy pedagogiki moduł obejmuje zagadnienia należące do warsztatu dydaktycznej i wychowawczej pracy nauczyciela w szkole oraz w społecznym środowisku ucznia, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień: proces nauczania-uczenia się, zasady projektowania działań edukacyjnych, style i techniki pracy z dzieckiem lub uczniem integrujące różne obszary wiedzy, rola diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej nauczyciela; modele współczesnej szkoły i alternatywne systemy edukacyjne. Podział modułu na semestry: Semestr 1: wykład Propedeutyka pedagogiki (30 godzin W) Historia wychowania (30 godzin W) Wykłady: 60 h											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	egzamin pisemny, test, projekt											
Moduł: **Biomedyczne i psychologiczne podstawy pedagogiki**	**60**								**60**	**6**	K_W03, K_W11, K_W15 K_U03, K_U06, K_U19 K_K01, K_K04	pedagogika
Treści programowe	Podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowa i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rola uwagi, emocje i motywacja w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologia różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, osobowości, temperamentu i stylu poznawczego; Rozwój biologiczny, psychospołeczny i psychoseksualny człowieka - etapy, czynniki warunkujące. Mechanizmy regulujące procesy dojrzewania, uczenia się i aktywność własną człowieka. Środowisko fizyczne i społeczne w placówkach edukacyjnych a zaspokojenie potrzeb rozwojowych i zdrowotnych dzieci i pracowników. Zaburzenia rozwoju i problemy zdrowotne dzieci i nauczycieli. Współpraca specjalistów różnych dziedzin w podejmowaniu działań wspierających optymalny rozwój i zdrowie dzieci i młodzieży. Teoria spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuacje interpersonalne, zagadnienia: empatia, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, negocjacje i rozwiązywanie konfliktów, reguły											

	współdziałania, procesy i role grupowe, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z dzieckiem, a także mechanizmy kształtowania się postaw dzieci lub uczniów; Podczas zajęć omawiane będzie także znaczenie autorefleksji i samorozwoju w pracy nauczyciela, z szczególnym uwzględnieniem zagadnień: identyfikacja i rozwój zasobów własnych nauczyciela, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, zagadnienie stresu i nauczycielskiego wypalenia zawodowego, potrzeba korzystania z informacji zwrotnych dotyczących swojej pracy; podstawy psychologii twórczości i treningu myślenia kreatywnego, trening komunikacyjny, style komunikowania się nauczyciela z podmiotami edukacyjnymi oraz metody przezwyciężania barier komunikacyjnych. W ramach modułu każdy student uczestniczyć będzie w zajęciach laboratoryjnych celem, których jest integracja treści kształcenia i łączenia jej z aktywnymi metodami poznania i diagnozowania rozwoju człowieka. Podział modułu na semestry: Semestr 1: Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania (30 godzin, W) Psychologia rozwojowa człowieka (30 godzin, W) Wykłady: 60 h											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	egzamin pisemny, test, projekt											
Moduł: **Nurty współczesnej pedagogiki specjalnej**	**30**	**60**							**90**	**10**	K_W07, K_W08, K_W9, K_W10, K_W19 K_U01, K_U04, K_U09 K_K01, K_K02, K_K03, K_K04, K_K06	pedagogika
Treści programowe	Zajęcia będą miały charakter interdyscyplinarny. Głównym ich zadaniem będzie refleksja nad niepełnosprawnością w kontekście zmian społecznych w Polsce i na świecie. Za cel postawimy sobie przede wszystkim zmianę sposobu myślenia o niepełnosprawności, co jest niezbędnym katalizatorem zmiany statusu tych osób w społeczeństwie. W trakcie realizacji modułu studentom zostanie zaprezentowana wiedza z następujących obszarów tematycznych: dyskursy niepełnosprawności, modele niepełnosprawności (medyczny, społeczny, bio-psycho-społeczny, obywatelski) i ich wykorzystanie w budowaniu systemu wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami; znaczenie Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych dla kształtowania się polityki społecznej i refleksji pedagogicznej, dyskursy społeczno-kulturowe konstruujące tożsamości osób z niepełnosprawnościami, wizerunki niepełnosprawności i deskrypcja studiów o niepełnosprawności. W programie zostaną poruszone również kwestie nauczyciela ucznia ze SPE i jego znaczenia w wychowaniu i kształceniu w przeszłości i obecnie. Treści modułu realizowane są w jednym semestrze: Trwałość i zmiana w pedagogice specjalnej (30 godzin, W) Pedagog w procesie współorganizowania kształcenia i wychowania osób ze SPE (30 godzin, K) Interdyscyplinarne podejścia w pedagogice specjalnej (30 godzin, K) Wykłady: 30 h, Konwersatoria: 60 h											

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	egzamin pisemny											
Lektorat języka obcego						**60**			**60**	**2**	K_U10	
Treści programowe	Zajęcia umożliwiające opanowanie poziomu biegłości językowej B2.											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Określone w sylabusie przedmiotu											
Wychowanie fizyczne						**30**			**30**	**0**	K_U09 K_K01	
Treści programowe	Zajęcia mające na celu zrozumienie potrzeby dbania o sprawność fizyczną niezbędną do zachowania zdrowia.											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	określone w sylabusie											
Technologia informacyjna						**30**			**30**	**2**	K_U11 K_K01, K_K03	
Treści programowe	Przedstawienie podstaw technik informacyjnych, tak by umożliwić studentom sprawne wykorzystywanie komputerów oraz sieci w nauce i pracy. Omawiane zagadnienia to przetwarzanie tekstów, praca z arkuszem kalkulacyjnym, tworzenie stron WWW i prezentacji. Sposób weryfikacji efektów zapisany jest w sylabusie przedmiotu.											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	określone w sylabusie											

Pierwsza pomoc						**15**			**15**	**1**	K_W14, K_W15, K_W16, K_W19 K_U05, K_U07, K_U12 K_U14 K_K01, K_K04	pedagogika
Treści programowe	Przekazanie wiedzy o metodach i technikach udzielania pierwszej pomocy w różnych stanach zagrożenia życia i zdrowia. Opanowanie umiejętności organizacji i niesienia pomocy w miejscu zdarzenia/wypadku. Poznanie umiejętności współdziałania interdyscyplinarnego w przypadku ratowania zdrowia i życia w sytuacji katastrof, zdarzeń masowych i bioterroryzmu.											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	określone w sylabusie											
Ochrona własności intelektualnej	**4**								**4**	**0,5**	K_W02, K_W019, K_W20 K_U09 K_K01, K_K02, K_K06	
Treści programowe	Tematyka zajęć obejmuje podstawowe zagadnienia związane z ochroną własności intelektualnej w zakresie interesującym dla studentów różnych specjalności, zarówno nauczycielskich jak i nienauczycielskich studiów pedagogicznych. Podczas wykładu prezentowane są akty prawne dotyczące ochrony własności intelektualnej, omawiane są podstawowe pojęcia z tego zakresu. Nacisk położony jest na zasady korzystania z utworów chronionych przez prawa autorskie przez szkoły, uczelnie i biblioteki, a także zakres dozwolonego użytku osobistego utworu objętego ochroną. Poruszana jest także problematyka plagiatu.											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Test											
BHP		**4**							**4**	**0,5**	K_W19 K_U02 K_K01, K_K02	
Treści programowe	Przedmiotem zajęć jest nabycie podstawowej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, elementów prawa pracy, ochrony przeciwpożarowej jak udzielania pierwszej pomocy w razie zaistniałego wypadku.											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Test											

Zajęcia ogólnouniwersyteckie									**30**	**2**		
Treści programowe	Zajęcia te student wybiera z oferty zajęć uniwersyteckich. Rozwijają wiedzę i umiejętności w różnych obszarach, niezwiązanych ze studiowanym kierunkiem. Pozwalają uczestniczyć w edukacji na wszystkich wydziałach, co umożliwia komunikowanie się ze specjalistami z wielu dziedzin oraz studentami innych kierunków. Student jest zobowiązany do realizacji 3 ECTS z dziedziny nauk humanistycznych w ramach przedmiotów ogólnouniwersyteckich.											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Określone w sylabusie											

Rok studiów: pierwszy
Semestr: drugi

Nazwa przedmiotu	**Forma zajęć – liczba godzin**								**Razem: liczba godzin zajęć**	**Razem: punkty ECTS**	**Symbole efektów uczenia się dla programu studiów**	**Dyscyplina / dyscypliny, do których odnosi się komponent**
	Wykład	**Konwersatorium**	**Seminarium**	**Ćwiczenia**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Inne**				
Moduł: **Wprowadzenie do pedagogiki**	**60**	**30**							**90**	**8**	K_W01, K_W02, K_W15, K_W19 K_U01, K_U19 K_K01, K_K02	pedagogika

Treści programowe	Głównym celem modułu jest przybliżenie studentom pedagogiki jako dyscypliny naukowej oraz wyposażenie ich w wiedzę o jej historii, strukturze, węzłowych stanowiskach i podstawowych pojęciach. Moduł obejmuje cztery kręgi zagadnień: (1) podstawowe systemy twierdzeń i pojęć pedagogicznych, (2) historia wychowania i myśli pedagogicznej, (3) szkolna edukacja wraz z jej uwarunkowaniami, ze szczególnym uwzględnieniem podstaw dydaktyki nauczania zintegrowanego. (4) środowiskowe uwarunkowania procesów wychowawczo-opiekuńczych. Obok treści dotyczących teoretycznej warstwy pedagogiki moduł obejmuje zagadnienia należące do warsztatu dydaktycznej i wychowawczej pracy nauczyciela w szkole oraz w społecznym środowisku ucznia, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień: proces nauczania-uczenia się, zasady projektowania działań edukacyjnych, style i techniki pracy z dzieckiem lub uczniem integrujące różne obszary wiedzy, rola diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej nauczyciela; modele współczesnej szkoły i alternatywne systemy edukacyjne. Podział modułu na semestry: Semestr II: Pedagogika społeczna (30 godzin W) Dydaktyka (30 godzin W) Konwersatorium\a do wybranych wykładów (30 godzin K) Wykłady: 60h, Konwersatoria: 30h											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	egzamin pisemny, test											
Moduł: **Biomedyczne i psychologiczne podstawy pedagogiki**	**90**	**30**							**120**	**10**	K_W03, K_W11, K_W15 K_U03, K_U06, K_U19 K_K01, K_K04	pedagogika
Treści programowe	Podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowa i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rola uwagi, emocje i motywacja w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologia różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, osobowości, temperamentu i stylu poznawczego. Rozwój biologiczny, psychospołeczny i psychoseksualny człowieka - etapy, czynniki warunkujące. Mechanizmy regulujące procesy dojrzewania, uczenia się i aktywność własną człowieka. Środowisko fizyczne i społeczne w placówkach edukacyjnych a zaspokojenie potrzeb rozwojowych i zdrowotnych dzieci i pracowników. Zaburzenia rozwoju i problemy zdrowotne dzieci i nauczycieli. Współpraca specjalistów różnych dziedzin w podejmowaniu działań wspierających optymalny rozwój i zdrowie dzieci i młodzieży. Teoria spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuacje interpersonalne, zagadnienia: empatia, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, negocjacje i rozwiązywanie konfliktów, reguły współdziałania, procesy i role grupowe, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z dzieckiem, a także mechanizmy kształtowania się postaw dzieci lub uczniów. Podczas zajęć omawiane będzie także znaczenie autorefleksji i samorozwoju w pracy nauczyciela, z szczególnym uwzględnieniem zagadnień: identyfikacja i rozwój zasobów własnych nauczyciela, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, zagadnienie stresu i nauczycielskiego wypalenia zawodowego, potrzeba korzystania z informacji zwrotnych dotyczących swojej pracy; podstawy											

	psychologii twórczości, treningu myślenia kreatywnego, trening komunikacyjny, style komunikowania się nauczyciela z podmiotami edukacyjnymi oraz metody przezwyciężania barier komunikacyjnych. W ramach modułu każdy student uczestniczyć będzie w zajęciach laboratoryjnych celem, których jest integracja treści kształcenia i łączenia jej z aktywnymi metodami poznania i diagnozowania rozwoju człowieka. Podział modułu na semestry: Semestr 2: Psychologia rozwojowa człowieka (30 godzin W) Elementy seksuologii rozwojowej (30 godzin W) Psychologia społeczna (30 godzin W) Laboratorium rozwoju człowieka 1,2 (30 godzin K) Wykłady: 90h; Konwersatoria: 30h											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	projekt, praca roczna											
Moduł: **Społeczno - prawne aspekty pracy z osobą ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi**	**45**	**30**							**75**	**6**	K_W05, K_W06, K_W07, K_W13, K_W16 K_U01, K_U03, K_U04, K_U06, K_U07 K_K02, K_K04, K_K06	pedagogika
Treści programowe	Treści modułu koncentrują się wokół zagadnień społecznych i etyczno-prawnych związanych z rozumieniem i identyfikowaniem problematyki osoby ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnością. Wśród głównych zagadnień znalazł się obszar dotyczący współczesnych aksjologicznych dylematów niepełnosprawności, podstaw kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i prawnych aspektów wsparcia osób z niepełnosprawnościami. Treści dotyczą też prawnych aspekty funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną: zasady orzekania o niepełnosprawności, zagadnienie ubezwłasnowolnienia, rolę ulg i udogodnień, regulacje w zakresie organizacji edukacji i wsparcia społecznego tych osób. W ramach modułu realizowane są też kulturowe i społeczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej; uwarunkowania jakości życia osób z niepełnosprawnością intelektualną – rola czynników społeczno-kulturowych. W module podjęto również tematykę zróżnicowanych środowisk wychowawczych dziecka i podstawy pracy z osobami z tych środowisk. Moduł realizowany jest w jednym semestrze: Prawo oświatowe a uczeń z SPE (15 godzin, W) Praca z osobami ze zróżnicowanych środowisk społecznych i kulturowych (30 godzin, K) Prawne aspekty wsparcia osób z niepełnosprawnością (15 godzin, W) Etyczne i prawne zagadnienia niepełnosprawności (15 godzin, W) Wykłady: 75h, Konwersatoria: 30 h											

Sposoby weryfikacji	egzamin pisemny											
Moduł: **Praktyka obserwacyjna**						**15**	**30**		**45**	**4**	K_W01, K_W03, K_W04, K_W05 K_U01, K_U03, K_U04 K_K01, K_K02, K_K06	pedagogika
Treści programowe	Celem praktyki jest zapoznanie studentów ze specyfiką przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w której jest odbywana praktyka, w szczególności: z zadaniami opiekuńczo-wychowawczymi, organizacją pracy, zakresem zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzajami prowadzonej dokumentacji. Praktyka odbywa się w placówkach edukacyjnych. Moduł realizowany jest na I roku studiów, w trakcie jednego semestru, w którym student realizuje 30 godzin praktyk. Praktyki odbywają się z jednocześnie realizowanym przedmiotem: Analiza doświadczeń (15 godzin)											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	projekt											
Lektorat języka obcego						**60**			**60**	**2**	K_U10	
Treści programowe	Zajęcia umożliwiające opanowanie poziomu biegłości językowej B2											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Określone w sylabusie przedmiotu											
Wychowanie fizyczne						**30**			**30**	**0**		

Treści programowe	Zajęcia mające na celu zrozumienie potrzeby dbania o sprawność fizyczną niezbędną do zachowania zdrowia.
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	określone w sylabusie

Łączna liczba punktów ECTS (w semestrze pierwszym)	**30**
Łączna liczba punktów ECTS (w semestrze drugim)	**30**
Łączna liczba punktów ECTS (w roku)	**60**
Łączna liczba godzin zajęć (w semestrze pierwszym)	**383**
Łączna liczba godzin zajęć (w semestrze drugim)	**420**
Łączna liczba godzin zajęć (w roku)	**803**
Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów dla danego kierunku, poziomu i profilu (dla całego cyklu)	**3503**

Rok drugi

Semestr: pierwszy

Nazwa przedmiotu	Forma zajęć – liczba godzin				

	Wykład	Konwersatorium	Seminarium	Ćwiczenia	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Inne	Razem: liczba godzin zajęć	Razem: punkty ECTS	Symbole efektów uczenia się dla programu studiów	Dyscyplina / dyscypliny, do których odnosi się komponent
Moduł: **Socjologiczne podstawy pedagogiki**	**60**								**60**	**6**	K_W04, K_W19 K_U03, K_U04, K_U09, K_U09 K_K02, K_K04, K_K05, K_K06	pedagogika
Treści programowe	Podstawowe pojęcia z zakresu socjologii i antropologii potrzebne do identyfikowania, interpretowania i podejmowania działań wychowawczych i edukacyjnych w środowisku społecznym. Typy i rola ideologii w życiu społecznym. Typy grup społecznych i instytucji związanych z procesami wychowania i edukacji, procesy grupowe i międzygrupowe, konsekwencje procesów globalizacji, społeczeństwa wielokulturowego i podstawy dialogu międzykulturowego, organizacja oświaty i procesy reformowania oświaty, szkoła jako środowisko socjalizacyjne, funkcjonowanie człowieka w relacjach z kulturą i w kulturze. Podział modułu na semestry: Semestr 1: Wprowadzenie do socjologii (30 godzin W) Antropologia kulturowa (30 godzin W)											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	prace pisemne											
Moduł: **Metodologia badań społecznych**	**30**	**45**							**75**	**6**	K_W02, K_W08, K_W11, K_W12, K_W20 K_U02, K_U11 K_K01, K_K02, K_K03, K_K07	pedagogika
Treści programowe	Psychologiczne i kulturowe konteksty badań naukowych, pojęcie metody naukowej. Podstawowe pojęcia metodologii badań społecznych i zasady naukowego rozumowania. Badania podstawowe i stosowane. Podstawowe paradygmaty w naukach społecznych. Specyfika badań w naukach humanistycznych. Zasady formułowania pytań i hipotez badawczych. Metody doboru obiektów do badania, schematy badawcze, metody gromadzenia danych ilościowych i jakościowych, podstawowe modele analizy zebranych danych. Sposoby wykorzystania badań naukowych w praktyce społecznej i pedagogicznej. Specyfika badań											

	diagnostycznych i ewaluacyjnych w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Specyfika badań w naukach humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem historii. Etyczne aspekty prowadzenia i wykorzystywania badań społecznych. Zasady krytycznego czytania i przygotowywania tekstów naukowych. Podział modułu na semestry: Semestr 1: Wprowadzenie do metodologii badań społecznych (30 godzin W) Zbieranie i analiza danych ilościowych z elementami statystyki (45 godzin K)											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	test, projekt											
Moduł: Przygotowanie psychologiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi		**75**							**75**	**6**	~~K_W09, K_W12, K_W14~~ ~~K_U04, K_U05, K_U09~~ ~~K_K02, K_K03~~ K_W09, K_W12, K_W14, K_W16, K_U04, K_U05, K_U06, K_U07, K_U09, K_K02, K_K03	pedagogika
Treści programowe	Studenci poznają podstawowe pojęcia psychologii rozwojowej, wychowawczej i klinicznej. Przedstawione zostaną klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, teorie socjalizacji i uczenia się. W charakterystyce środowiska rozwoju student zapozna się ze środowiskiem szkolnym ucznia, mechanizmami uczenia się oraz problematyką organizacji pomocy i wsparcia dla uczniów, pozna koncepcje jakości życia i dobrostanu. Rozwój człowieka w ciągu życia a w szczególności rozwój dziecka, przedstawiony zostanie w kontekście psychologicznych uwarunkowań z wyszczególnieniem czynników zakłócających, czynników ochronnych oraz wyzwań rozwojowych, z uwzględnieniem specyfiki potrzeb dzieci z niepełnosprawnością wrodzoną i nabytą. Psychologiczne uwarunkowania kształcenia dzieci obejmują problemy motywacji, powodzenia i niepowodzeń szkolnych i psychologiczne mechanizmy uczenia się oraz ocenę jakości i efektów uczenia się dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Problemy psychologii wychowawczej przedstawione zostaną w odniesieniu do zaburzeń rozwojowych i adaptacyjnych, niedostosowania społecznego, zaburzeń komunikacji oraz sposobów zapobiegania tym zjawiskom, programy profilaktyczne i sposoby wsparcia wychowawczego i pomocy psychologicznej w szkole i środowisku rówieśniczym i domowym ucznia. Psychologia kliniczna obejmuje zaburzenia rozwojowe w różnych sferach funkcjonowania ucznia oraz metody terapii, rehabilitacji dostosowane do specyficznych potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży. Przedstawione zostaną pojęcia normy, normalności i zdrowia, zaburzenia zdrowia psychicznego w okresie dzieciństwa i dorastania, specyfikę zaburzeń okresu dzieciństwa i adolescencji, w tym emocjonalnych i behawioralnych, całościowych zaburzeń rozwoju, uwarunkowania problemów klinicznych w rozwoju dzieci i młodzieży; problematyka stresu i sytuacji kryzysowych oraz sposoby radzenia sobie z nimi, psychologicznych następstw doświadczeń traumatycznych, w tym choroby przewlekłej lub niepełnosprawności, psychologicznych aspektów zaburzeń komunikacji językowej, psychologicznych metod diagnozy problemów związanych ze zdrowiem, chorobą i niepełnosprawnością; formy pomocy psychologicznej w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych. Podstawy psychologii											

Sformatowano: Wyjustowany, Odstęp Po: 8 pkt, Interlinia: pojedyncze

	rehabilitacji obejmują zagadnienia niepełnosprawności i rehabilitacji, niepełnosprawności w kontekście zdrowia, niepełnosprawności z perspektywy rozwojowej, a szczególnie potrzeb dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami i chorobami przewlekłymi, psychologicznych konsekwencji niepełnosprawności fizycznej i intelektualnej oraz choroby przewlekłej, problemów życiowych i możliwości rozwojowych; istotę i psychospołeczne konsekwencje widocznej i niewidocznej niepełnosprawności lub choroby przewlekłej; psychologiczne mechanizmy postrzegania własnej niepełnosprawności i choroby; zagadnienie niepełnosprawności i choroby przewlekłej w kontekście obrazu siebie i społecznego postrzegania dzieci i młodzieży; procesy stereotypizacji, stygmatyzacji i automarginalizacji; psychospołeczną adaptację do życia z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą – zmiany rozwojowe, istotę i uwarunkowania satysfakcjonującej jakości życia; pozytywne aspekty rozwojowe oraz zewnętrzne i wewnętrzne zasoby w rozwijaniu potencjału dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą; tradycyjne i współczesne podejścia w rehabilitacji. Znaczenie udziału w rehabilitacji osób z niepełnosprawnością – pojęcie samotroski i partnerstwa w procesie oddziaływań terapeutyczno-rehabilitacyjnych; formy wsparcia psychologicznego dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami i chorobami przewlekłymi; zasady wspomagania rozwoju twórczości i zainteresowań. Sposoby wspomagania osób pracujących z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Moduł realizowany jest w semestrze 1: Podstawy psychologii klinicznej dzieci i młodzieży ze SPE (30 godzin, K) Podstawy psychologii rehabilitacji dzieci i młodzieży ze SPE (15 godzin, K) Psychologiczne i pedagogiczne uwarunkowania rozwoju dzieci i uczniów z SPE (30 godzin, K) Konwersatoria: 75 h											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin pisemny											
Moduł: Przygotowanie pedagogiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	**30**	**45**							**75**	**5**	K_W08, K_W09, K_W10 K_W11 K_U04, K_U05, K_U09 K_K02, K_K04, K_K06	pedagogika
Treści programowe	Przedstawienie pedagogiki specjalnej jako subdyscypliny pedagogiki w obszarze nauk społecznych i humanistycznych. Student poznaje podstawowe pojęcia pedagogiczne, rozumie kształtowanie się procesów wychowania i wielowymiarowe jego uwarunkowania, poznaje specyfikę pedagogiki specjalnej i oddziaływania wychowawczego wobec dzieci z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi. Student poznaje różne instytucjonalne, pozainstytucjonalne i środowiskowe formy wsparcia potrzeb rozwojowych i wychowawczych dzieci i młodzieży. Przedstawione zostają różne oddziaływania wychowawcze ukierunkowane na dziecko, na ucznia oraz formy wsparcia, poradnictwa, pracy socjalnej z rodzinami W ramach przygotowania pedagogicznego student poznaje: - podstawowe problemy pedagogiki specjalnej jako nauki interdyscyplinarnej: pojęcia, cele, zadania, zasady i zakres, historyczny kontekst opieki i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością i niedostosowanych społecznie w ujęciu historycznym; współczesne tendencje w pedagogice specjalnej; wspólne i swoiste problemy osób z różnymi niepełnosprawnościami (od mikrodeficytów centralnego układu nerwowego po całościowe zaburzenia w rozwoju), niedostosowanych społecznie lub uzdolnionych; skalę i											

	dynamikę zjawiska niepełnosprawności w Polsce i na świecie; systemy kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Polsce i innych państwach; zasady wyrównywania szans edukacyjnych; system kształcenia pedagogów specjalnych; - zakresy pedagogiki specjalnej: surdopedagogikę, tyflopedagogikę, edukację i rehabilitację osób z niepełnosprawnością intelektualną, pedagogikę resocjalizacyjną, pedagogikę korekcyjną (terapię pedagogiczną), pedagogikę leczniczo-terapeutyczną; - specyfikę pracy opiekuńczo-wychowawczej, rehabilitacyjnej, resocjalizacyjnej i socjoterapeutycznej: zasady, metody i formy opieki oraz wychowania; zasady działalności placówek rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych z uwzględnieniem problemów związanych z ich funkcjonowaniem; zagadnienia poradnictwa edukacyjno-zawodowego, opieki zdrowotnej, edukacji zdrowotnej i seksualnej; - sytuację rodziny dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: koncepcje adaptacji rodziny w kontekście niepełnosprawności lub choroby przewlekłej dziecka i ucznia, problemy adaptacji, utrudnienia życiowe, wsparcie społeczne; uwarunkowania specyfiki pracy z rodziną dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, założenia i metody wspierania rodziny tego dziecka w całym cyklu jego życia; możliwości wspierania funkcjonowania dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w rodzinie; zagadnienia relacji między rodziną dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi a specjalistami. - nowoczesne metody aktywizujące w pracy dydaktycznej w klasach zróżnicowanych oraz w szkolnictwie specjalnym, ich zastosowanie i efektywność. Przedmioty realizowane w 1 semestrze: Podstawy pedagogiki specjalnej i jej subdyscypliny (30 godzin, W) Środowiska wychowawcze dziecka (15 godzin, K) System wsparcia uczniów ze SPE i ich rodzin (30 godzin, K) Wykłady: 30h, Konwersatoria: 45 h											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	egzamin pisemny											
Moduł: **Praktyka asystencka**						**15**	**30**		**45**	**3**	K_W01, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07, K_W08 K_U01, K_U03, K_U04, K_U06, K_U07 K_K01, K_K02, K_K04, K_K06	pedagogika
Treści programowe	Celem praktyki jest zapoznanie studentów ze specyfiką przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w której jest odbywana praktyka, w szczególności: z zadaniami opiekuńczo-wychowawczymi, organizacją pracy, zakresem zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzajami prowadzonej dokumentacji. Praktyki obywają się w oddziałach ogólnodostępnych i specjalnych. Treści modułu koncentrują się przede wszystkim wokół funkcjonowania placówki edukacyjnej i roli nauczyciela											

	wspomagającego, pedagoga specjalnego w współtworzeniu edukacji i wychowania uczniów w tym tych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Studenci podczas pobytu w placówkach oświatowych zapoznają się ze specyfiką pracy przedszkola i szkoły. Poprzez praktyczną obserwację problemów znanych z literatury przedmiotu, podejmują refleksję pedagogiczną, diagnozują potrzeby ucznia, poznają strategie działania w pracy, uczą się analizować i interpretować sytuacje edukacyjne oraz dokonują raportu własnych spostrzeżeń. Moduł realizowany jest na II roku studiów, w trakcie dwóch semestrów. W każdym semestrze student realizuje 30 godzin praktyk. Praktyki odbywają się z jednocześnie realizowanym przedmiotem: Analiza doświadczeń (15 godzin).											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	projekt											
Wychowanie fizyczne						**30**			**30**	**0**		
Treści programowe	Zajęcia mające na celu zrozumienie potrzeby dbania o sprawność fizyczną niezbędną do zachowania zdrowia.											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	określone w sylabusie											
Zajęcia ogólnouniwersyteckie									**30**	**2**		
Treści programowe	Zajęcia te student wybiera z oferty zajęć uniwersyteckich. Rozwijają wiedzę i umiejętności w różnych obszarach, niezwiązanych ze studiowanym kierunkiem. Pozwalają uczestniczyć w edukacji na wszystkich wydziałach, co umożliwia komunikowanie się ze specjalistami z wielu dziedzin oraz studentami innych kierunków. Student jest zobowiązany do realizacji 2 ECTS z dziedziny nauk humanistycznych w ramach przedmiotów ogólnouniwersyteckich.											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	określone w sylabusie											

Lektorat języka obcego						**60**			**60**	**2**	K_U10	
Treści programowe	Zajęcia umożliwiające opanowanie poziomu biegłości językowej B2.											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Określone w sylabusie przedmiotu											

Rok studiów: drugi
Semestr: drugi

Nazwa przedmiotu	**Forma zajęć – liczba godzin**								**Razem: liczba godzin zajęć**	**Razem: punkty ECTS**	**Symbole efektów uczenia się dla programu studiów**	**Dyscyplina / dyscypliny, do których odnosi się komponent**
	Wykład	**Konwersatorium**	**Seminarium**	**Ćwiczenia**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Inne**				
Moduł: **Socjologiczne podstawy pedagogiki**	**30**	**30**							**60**	**6**	K_W04, K_W19 K_U03, K_U04, K_U09, K_U09 K_K02, K_K04, K_K05, K_K06	pedagogika
Treści programowe	Podstawowe pojęcia z zakresu socjologii i antropologii potrzebne do identyfikowania, interpretowania i podejmowania działań wychowawczych i edukacyjnych w środowisku społecznym. Typy i rola ideologii w życiu społecznym. Typy grup społecznych i instytucji związanych z procesami wychowania i edukacji, procesy grupowe i międzygrupowe, konsekwencje procesów globalizacji, społeczeństwa wielokulturowego i podstawy dialogu międzykulturowego, organizacja oświaty i procesy reformowania oświaty, szkoła jako środowisko socjalizacyjne, funkcjonowanie człowieka w relacjach z kulturą i w kulturze. Podział modułu na semestry: Semestr 2:											

	Socjologia edukacji (30 godzin W) Konwersatorium\a do wybranych wykładów (30 godzin K) Wykłady: 30h, Konwersatoria: 30 h											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	egzamin pisemny											
Moduł: Metodologia badań społecznych		**30**				**30**			**60**	**8**	K_W02, K_W08, K_W11, K_W12, K_W20 K_U02, K_U11 K_K01, K_K02, K_K03, K_K07	pedagogika
Treści programowe	Psychologiczne i kulturowe konteksty badań naukowych, pojęcie metody naukowej. Podstawowe pojęcia metodologii badań społecznych i zasady naukowego rozumowania. Badania podstawowe i stosowane. Podstawowe paradygmaty w naukach społecznych. Specyfika badań w naukach humanistycznych. Zasady formułowania pytań i hipotez badawczych. Metody doboru obiektów do badania, schematy badawcze, metody gromadzenia danych ilościowych i jakościowych, podstawowe modele analizy zebranych danych. Sposoby wykorzystania badań naukowych w praktyce społecznej i pedagogicznej. Specyfika badań diagnostycznych i ewaluacyjnych w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Specyfika badań w naukach humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem historii. Etyczne aspekty prowadzenia i wykorzystywania badań społecznych. Zasady krytycznego czytania i przygotowywania tekstów naukowych. Podział modułu na semestry: Semestr 2: Zbieranie i analiza danych jakościowych (30 godzin K) Czytanie i pisanie tekstu naukowego (30 godzin Wr) Konwersatoria: 30 h, Warsztaty: 30 h											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	test, projekt											
Moduł: Przygotowanie psychologiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi		**30**							**30**	**2**	K_W09, K_W12, K_W14 K_U04, K_U05, K_U09 K_K02, K_K03	pedagogika

Treści programowe	Studenci poznają podstawowe pojęcia psychologii rozwojowej, wychowawczej i klinicznej. Przedstawione zostaną klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, teorie socjalizacji i uczenia się. W charakterystyce środowiska rozwoju student zapozna się ze środowiskiem szkolnym ucznia, mechanizmami uczenia się oraz problematyką organizacji pomocy i wsparcia dla uczniów, pozna koncepcje jakości życia i dobrostanu. Rozwój człowieka w ciągu życia a w szczególności rozwój dziecka, przedstawiony zostanie w kontekście psychologicznych uwarunkowań z wyszczególnieniem czynników zakłócających, czynników ochronnych oraz wyzwań rozwojowych, z uwzględnieniem specyfiki potrzeb dzieci z niepełnosprawnością wrodzoną i nabytą. Psychologiczne uwarunkowania kształcenia dzieci obejmują problemy motywacji, powodzenia i niepowodzeń szkolnych i psychologiczne mechanizmy uczenia się oraz ocenę jakości i efektów uczenia się dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Problemy psychologii wychowawczej przedstawione zostaną w odniesieniu do zaburzeń rozwojowych i adaptacyjnych, niedostosowania społecznego, zaburzeń komunikacji oraz sposobów zapobiegania tym zjawiskom, programy profilaktyczne i sposoby wsparcia wychowawczego i pomocy psychologicznej w szkole i środowisku rówieśniczym i domowym ucznia. Psychologia kliniczna obejmuje zaburzenia rozwojowe w różnych sferach funkcjonowania ucznia oraz metody terapii, rehabilitacji dostosowane do specyficznych potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży. Przedstawione zostaną pojęcia normy, normalności i zdrowia, zaburzenia zdrowia psychicznego w okresie dzieciństwa i dorastania, specyfikę zaburzeń okresu dzieciństwa i adolescencji, w tym emocjonalnych i behawioralnych, całościowych zaburzeń rozwoju, uwarunkowania problemów klinicznych w rozwoju dzieci i młodzieży; problematyka stresu i sytuacji kryzysowych oraz sposoby radzenia sobie z nimi, psychologicznych następstw doświadczeń traumatycznych, w tym choroby przewlekłej lub niepełnosprawności, psychologicznych aspektów zaburzeń komunikacji językowej, psychologicznych metod diagnozy problemów związanych ze zdrowiem, chorobą i niepełnosprawnością; formy pomocy psychologicznej w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych. Podstawy psychologii rehabilitacji obejmują zagadnienia niepełnosprawności i rehabilitacji, niepełnosprawności w kontekście zdrowia, niepełnosprawności z perspektywy rozwojowej, a szczególnie potrzeb dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami i chorobami przewlekłymi, psychologicznych konsekwencji niepełnosprawności fizycznej i intelektualnej oraz choroby przewlekłej, problemów życiowych i możliwości rozwojowych; istotę i psychospołeczne konsekwencje widocznej i niewidocznej niepełnosprawności lub choroby przewlekłej; psychologiczne mechanizmy postrzegania własnej niepełnosprawności i choroby; zagadnienie niepełnosprawności i choroby przewlekłej w kontekście obrazu siebie i społecznego postrzegania dzieci i młodzieży; procesy stereotypizacji, stygmatyzacji i automarginalizacji; psychospołeczną adaptację do życia z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą – zmiany rozwojowe, istotę i uwarunkowania satysfakcjonującej jakości życia; pozytywne aspekty rozwojowe oraz zewnętrzne i wewnętrzne zasoby w rozwijaniu potencjału dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą; tradycyjne i współczesne podejścia w rehabilitacji. Znaczenie udziału w rehabilitacji osób z niepełnosprawnością – pojęcie samotroski i partnerstwa w procesie oddziaływań terapeutyczno-rehabilitacyjnych; formy wsparcia psychologicznego dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami i chorobami przewlekłymi; zasady wspomagania rozwoju twórczości i zainteresowań. Sposoby wspomagania osób pracujących z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Przedmiot realizowany w semestrze 2: Psychopatologia rozwoju (30 godzin, K) Konwersatoria: 30 h
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin pisemny

Moduł: Przygotowanie pedagogiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi		**30**							**30**	**3**	K_W08, K_W09, K_W10 K_W11 K_U04, K_U05, K_U09 K_K02, K_K04, K_K06	pedagogika
Treści programowe	Przedstawienie pedagogiki specjalnej jako subdyscypliny pedagogiki w obszarze nauk społecznych i humanistycznych. Student poznaje podstawowe pojęcia pedagogiczne, rozumie kształtowanie się procesów wychowania i wielowymiarowe jego uwarunkowania, poznaje specyfikę pedagogiki specjalnej i oddziaływania wychowawczego wobec dzieci z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi. Student poznaje różne instytucjonalne, pozainstytucjonalne i środowiskowe formy wsparcia potrzeb rozwojowych i wychowawczych dzieci i młodzieży. Przedstawione zostają różne oddziaływania wychowawcze ukierunkowane na dziecko, na ucznia oraz formy wsparcia, poradnictwa, pracy socjalnej z rodzinami W ramach przygotowania pedagogicznego student poznaje: - podstawowe problemy pedagogiki specjalnej jako nauki interdyscyplinarnej: pojęcia, cele, zadania, zasady i zakres, historyczny kontekst opieki i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością i niedostosowanych społecznie w ujęciu historycznym; współczesne tendencje w pedagogice specjalnej; wspólne i swoiste problemy osób z różnymi niepełnosprawnościami (od mikrodeficytów centralnego układu nerwowego po całościowe zaburzenia w rozwoju), niedostosowanych społecznie lub uzdolnionych; skalę i dynamikę zjawiska niepełnosprawności w Polsce i na świecie; systemy kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Polsce i innych państwach; zasady wyrównywania szans edukacyjnych; system kształcenia pedagogów specjalnych; - zakresy pedagogiki specjalnej: surdopedagogikę, tyflopedagogikę, edukację i rehabilitację osób z niepełnosprawnością intelektualną, pedagogikę resocjalizacyjną, pedagogikę korekcyjną (terapię pedagogiczną), pedagogikę leczniczo-terapeutyczną; - specyfikę pracy opiekuńczo-wychowawczej, rehabilitacyjnej, resocjalizacyjnej i socjoterapeutycznej: zasady, metody i formy opieki oraz wychowania; zasady działalności placówek rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych z uwzględnieniem problemów związanych z ich funkcjonowaniem; zagadnienia poradnictwa edukacyjno-zawodowego, opieki zdrowotnej, edukacji zdrowotnej i seksualnej; - sytuację rodziny dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: koncepcje adaptacji rodziny w kontekście niepełnosprawności lub choroby przewlekłej dziecka i ucznia, problemy adaptacji, utrudnienia życiowe, wsparcie społeczne; uwarunkowania specyfiki pracy z rodziną dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, założenia i metody wspierania rodziny tego dziecka w całym cyklu jego życia; możliwości wspierania funkcjonowania dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w rodzinie; zagadnienia relacji między rodziną dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi a specjalistami. - nowoczesne metody aktywizujące w pracy dydaktycznej w klasach zróżnicowanych oraz w szkolnictwie specjalnym, ich zastosowanie i efektywność. Przedmiot w 2 semestrze: Metody i techniki aktywizujące w pracy z dziećmi i uczniami z SPE (30 godzin, K) Konwersatoria: 30 h										
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	egzamin pisemny										

Moduł: Praktyka asystencka						**15**	**30**		**45**	**3**	K_W01, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07, K_W08 K_U01, K_U03, K_U04, K_U06, K_U07 K_K01, K_K02, K_K04, K_K06	pedagogika
Treści programowe	Celem praktyki jest zapoznanie studentów ze specyfiką przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w której jest odbywana praktyka, w szczególności: z zadaniami opiekuńczo-wychowawczymi, organizacją pracy, zakresem zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzajami prowadzonej dokumentacji. Praktyki obywają się odbywają się w oddziałach ogólnodostępnych i specjalnych. Treści modułu koncentrują się przede wszystkim wokół funkcjonowania placówki edukacyjnej i roli nauczyciela wspomagającego, pedagoga specjalnego w współtworzeniu edukacji i wychowania uczniów w tym tych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Studenci podczas pobytu w placówkach oświatowych zapoznają się ze specyfiką pracy przedszkola i szkoły. Poprzez praktyczną obserwację problemów znanych z literatury przedmiotu, podejmują refleksję pedagogiczną, diagnozują potrzeby ucznia, poznają strategie działania w pracy, uczą się analizować i interpretować sytuacje edukacyjne oraz dokonują raportu własnych spostrzeżeń. Moduł realizowany jest na II roku studiów, w trakcie dwóch semestrów. W każdym semestrze student realizuje 30 godzin praktyk. Praktyki odbywają się z jednocześnie realizowanym przedmiotem: Analiza doświadczeń (15 godzin).											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	projekt											
Lektorat języka obcego						**60**			**60**	**2**	K_U10	
Treści programowe	Zajęcia umożliwiające opanowanie poziomu biegłości językowej B2.											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Określone w sylabusie przedmiotu egzamin pisemny, egzamin ustny											
Organizacja edukacji włączającej		**60**							**60**	**4**	K_W011, K_W14, K_W15, K_W19 K_U05, K_U06, K_U09	pedagogika

											K_K01, K_K02, K_K03, K_K04, K_K05, K_K06	
	Przedmiot obejmuje analizy pojęcia procesu i wzorców komunikowania się w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty; zagadnienie barier w komunikacji; zasady aktywnego słuchania i nadawania komunikatów; pojęcia komunikacji niewerbalnej, stylów komunikowania się dzieci i uczniów oraz nauczyciela, komunikacji wspomagającej i alternatywnej; pojęcie kultury organizacyjnej przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty. Ponadto ważne będzie poznanie rozwoju kultury włączającej przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty i przywódczą rolę dyrektora. Student będzie poznawał też założenia teoretyczne, budowę i metodykę stosowania indeksu włączania oraz inne narzędzia wspomagające rozwój edukacji włączającej w przedszkolu i szkole oraz rolę i organizację wewnątrzszkolnych systemów doskonalenia zawodowego nauczycieli. Organizacja i procesy komunikowania się w przedszkolu i szkole, K 30 Wspomaganie organizacji edukacji włączającej i doskonalenie kadry, K 30 Konwersatoria: 60h											
	Egzamin ustny											
Zajęcia ogólnouniwersyteckie									**30**	**2**		
Treści programowe	Zajęcia te student wybiera z oferty zajęć uniwersyteckich. Rozwijają wiedzę i umiejętności w różnych obszarach, niezwiązanych ze studiowanym kierunkiem. Pozwalają uczestniczyć w edukacji na wszystkich wydziałach, co umożliwia komunikowanie się ze specjalistami z wielu dziedzin oraz studentami innych kierunków. Student jest zobowiązany do realizacji 4 ECTS z dziedziny nauk humanistycznych w ramach przedmiotów ogólnouniwersyteckich.											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	**Określone w sylabusie**											

Łączna liczba punktów ECTS (w semestrze pierwszym)	**30**
Łączna liczba punktów ECTS (w semestrze drugim)	**30**
Łączna liczba punktów ECTS (w roku)	**60**

Łączna liczba godzin zajęć (w semestrze pierwszym)	**450**
Łączna liczba godzin zajęć (w semestrze drugim)	**375**
Łączna liczba godzin zajęć (w roku)	**825**
Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów dla danego kierunku, poziomu i profilu (dla całego cyklu)	**3503**

Rok studiów: trzeci
Semestr: pierwszy

Nazwa przedmiotu	**Forma zajęć – liczba godzin**								**Razem: liczba godzin zajęć**	**Razem: punkty ECTS**	**Symbole efektów uczenia się dla programu studiów**	**Dyscyplina / dyscypliny, do których odnosi się komponent**
	Wykład	**Konwersatorium**	**Seminarium**	**Ćwiczenia**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Inne**				
Moduł: Filozoficzne podstawy pedagogiki	**60**	**30**							**90**	**8**	K_W03 K_U02 K_K01, K_K02, K_K03	pedagogika
Treści programowe	Głównym celem modułu jest poznanie filozoficznej tradycji w uprawianiu refleksji pedagogicznej, rozumienie różnych stylów myślenia filozoficznego, najważniejszych koncepcji filozoficznych (w tym etycznych i estetycznych) oraz siatki pojęciowej, charakterystycznych dla filozoficznej eksploracji problematyki pedagogicznej, a także poznanie wpływu tradycji filozoficznej na interpretację praktycznych problemów i działań pedagogicznych. W ramach modułu student poznaje różne perspektywy myślenia filozoficznego, właściwe kulturze Zachodu, a także podstawowe pojęcia filozoficzne, niezbędne do rozumienia tradycji filozoficznej i pedagogicznej. Zapoznaje się także z różnymi stylami myślenia w pedagogice filozoficznej, a także z problematyką etyki pedagogicznej i edukacji kulturalnej. Zdobyta wiedza i kompetencje filozoficzne, etyczne i estetyczne pozwalają na integralne ujmowanie zagadnień edukacyjnych, w tym rozwoju osobowego ucznia.											

	Moduł realizowany jest w 1 semestrze: Wprowadzenie do filozofii (30 godzin W) Etyka wychowania i kształcenia (15 godzin K) Filozofia edukacji (30 godzin, W) Konwersatorium do wybranego wykładu (15 godzin, K)											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	egzamin ustny											
Moduł: Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych. Planowanie, realizacja i monitoring działań wspierających		**60**							**60**	**6**		
Treści programowe	Treści modułu koncentrują się na zdobyciu wiedzy w zakresie: postaw, celów, założeń, obszarów i cech diagnozy, procedur i przydatności badań diagnostycznych i eksperymentalnych do oceny zaburzeń rozwoju dziecka – przede wszystkim w zakresie analizy jakościowej i ilościowej, a także przydatności i skuteczności stosowanych metod wychowania, kształcenia, rehabilitacji, resocjalizacji i socjoterapii. Ponadto ważna będzie także wiedza na temat funkcjonowania edukacyjnego, fizycznego, psychicznego i społecznego uczniów oraz wskazanie na czynniki środowiskowe wpływające na to funkcjonowanie, a także ocena diagnostyki opiekuńczo-wychowawczej, rehabilitacyjnej, resocjalizacyjnej socjoterapeutycznej w pracy różnych instytucji. Moduł dotyczy również pojęcia i procesu diagnozowania specjalnych potrzeb edukacyjnych; założeń różnicowej i funkcjonalnej diagnozy; kryteriów diagnostycznych (ICD, DSM, ICF); wybranych narzędzi diagnozy potrzeb edukacyjnych. Porusza również zagadnienia założeń i zasad konstruowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych oraz zasad i metod ich ewaluacji. Semestr 1: Wielospecjalistyczna ocena psychopedagogiczna uczniów w grupach zróżnicowanych (30h) Konstruowanie indywidualnych programów edukacyjno - terapeutycznych (30 h)											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Projekt											

Moduł: Diagnostyka w pedagogice specjalnej		**30**							**30**	**3**	K_W08, K_W09, K_W13, K_W14, K_W17 K_U04, K_U05, K_U06, K_U07, K_U09, K_U10 K_K02, K_K03, K_K04, K_K05	pedagogika
Treści programowe	Treści modułu koncentrują się na zdobyciu wiedzy w zakresie: postaw, celów, założeń, obszarów i cech diagnozy, procedur i przydatności badań diagnostycznych i eksperymentalnych do oceny zaburzeń rozwoju dziecka – przede wszystkim w zakresie analizy jakościowej i ilościowej, a także przydatności i skuteczności stosowanych metod wychowania, kształcenia, rehabilitacji, resocjalizacji i socjoterapii. Ponadto ważna będzie także wiedza na temat funkcjonowania edukacyjnego, fizycznego, psychicznego i społecznego uczniów oraz wskazanie na czynniki środowiskowe wpływające na to funkcjonowanie, a także ocena diagnostyki opiekuńczo-wychowawczej, rehabilitacyjnej, resocjalizacyjnej socjoterapeutycznej w pracy różnych instytucji. Moduł dotyczy również pojęcia i procesu diagnozowania specjalnych potrzeb edukacyjnych; założeń różnicowej i funkcjonalnej diagnozy; kryteriów diagnostycznych (ICD, DSM, ICF); wybranych narzędzi diagnozy potrzeb edukacyjnych. Porusza również zagadnienia założeń i zasad konstruowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych oraz zasad i metod ich ewaluacji. Semestr 1: Podstawy diagnozy psychopedagogicznej (30 godzin, K)											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Projekt											
Moduł: Teorie edukacji integracyjnej i włączającej	**30**								**30**	**2**	K_W011, K_W012, K_W015, K_W016, K_W017 K_U01, K_U03, K_U05, K_U06, K_U07, K_U08, K_U09 K_K01, K_K02, K_K03, K_K04, K_K05, K_K06	pedagogika
Treści programowe	Celem modułu jest poznanie: edukacji włączającej, integracyjnej i ogólnodostępnej, a także specjalnych potrzeb edukacyjnych; podstaw i konsekwencji procesu wykluczania; zagadnień związanych z grupami defaworyzowanymi; zjawiska zagrożenia wykluczeniem; postaw społecznych – stereotypy, stygmaty, piętna; strategii przeciwdziałania postawom dyskryminacyjnym. Ponadto ważne będzie poznanie teoretycznych podstaw edukacji włączającej; genezy edukacji włączającej w Polsce i na świecie; rozwoju edukacji włączającej w międzynarodowym ujęciu porównawczym, a także społeczny, psychologiczny i prawny wymiar edukacji włączającej; koncepcji wspólnych i swoistych potrzeb dzieci i uczniów i jej konsekwencje dla procesu edukacji; polskich i											

	międzynarodowych regulacji prawnych związanych z problematyką inkluzji społecznej, w tym edukacyjnej; systemu edukacji włączającej w Polsce na tle rozwiązań światowych; typów szkół i ich charakterystykę oraz organizację wsparcia edukacji włączającej, a także zasad finansowania edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Polsce. Założeniem modułu jest również przybliżenie studentom pojęcia dostępności i racjonalnych rozwiązań. Moduł realizowany jest w podziale na semestry. Semestr 1: Teoretyczne podstawy edukacji włączającej i integracyjnej (30 godzin, W)											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin pisemny											
Moduł: Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych		**60**							**60**	**7**	K_W09, K_W10 K_W12, K_W14, K_W15 K_U04, K_U05, K_U06, K_U08 K_K03, K_K04	pedagogika
Treści programowe	Celem przedmiotu będzie uzyskanie wiedzy na temat nauczania otwartego w edukacji włączającej; specyfiki pracy w grupie zróżnicowanej, zasad projektowania przestrzeni klasy szkolnej, a także poznanie stylów poznawczych i strategii uczenia się, metod i metodyki nauczania w kontekście grupy heterogenicznej; metodyki wdrażania nauczania otwartego; modeli nauczania indywidualizującego; pojęć i zasad uniwersalnego projektowania zajęć; włączenia nowych technologii do procesu uczenia się z uwzględnieniem potrzeb dzieci i uczniów. Poznanie metod nauczania (konwencjonalnych i niekonwencjonalnych metod nauczania i ich adaptację do zróżnicowanych potrzeb dzieci i uczniów, metody projektów, pracę badawczą dziecka i ucznia), alternatywne sposoby uczenia się i elastycznego nauczania. Ponadto poznanie form organizacyjnych pracy na lekcji (praca zbiorowa, grupowa, indywidualna, tutoring uczniowski w klasach włączających) oraz wiedzy na temat modeli nauczania w małych grupach w klasach włączających; modeli współpracy nauczycieli i specjalistów oraz ich konsekwencje dla organizacji zajęć edukacyjnych w klasach włączających oraz sposobów i zasad kontroli postępów uczniów ze szczególnym uwzględnieniem oceniania wspierającego, znaczenia i sposobów udzielania informacji zwrotnej uczniom w klasach włączających. Podział modułu na semestry: Semestr 1: Uwarunkowania pracy w grupie zróżnicowanej (30 godzin, K) Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością słuchu (15 godzin, K) Metodyka nauczania uczniów z zaburzeniami zachowania i emocji (15 godzin, K) Konwersatoria: 60h											

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin pisemny											
Moduł: Praktyka asystencko-pedagogiczna						**15**	**60**		**75**	**4**	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07, K_W08, K_W09, K_W10, K_W11, K_W12, K_W13, K_W14, K_W15, K_W19 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U09 K_K01, K_K02, K_K03, K_K04, K_K05, K_K06	pedagogika
Treści programowe	Celem praktyki jest zapoznanie studentów z zadaniami dydaktycznymi realizowanymi przez szkołę lub placówkę systemu oświaty; zapoznanie ze sposobem funkcjonowania oraz organizacją pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty; zapoznanie z rodzajami dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty. Praktyki odbywają się odbywają się w placówkach edukacyjnych prowadzących kształcenie inkluzyjne (włączające) i integracyjne, tj. przedszkola ogólnodostępne z oddziałami integracyjnymi, przedszkola integracyjne, szkoły ogólnodostępne z oddziałami integracyjnymi, szkoły integracyjne, szkoły specjalne, placówki opiekuńcze i wychowawcze, warsztaty terapii zajęciowej, ośrodki dziennego pobytu oraz w organizacjach pozarządowych i instytucjach społecznych i obejmują samodzielne prowadzenie zajęć. Moduł realizowany jest na III roku studiów, w trakcie dwóch semestrów. W każdym semestrze student realizuje 60 godzin praktyk. Praktyki zawodowe odbywają się z jednocześnie realizowanym przedmiotem: Analiza doświadczeń (15 godzin)											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Portfolio											

Rok studiów: trzeci
Semestr: drugi

Nazwa przedmiotu	Forma zajęć – liczba godzin				

	Wykład	Konwersatorium	Seminarium	Ćwiczenia	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Inne	Razem: liczba godzin zajęć	Razem: punkty ECTS	Symbole efektów uczenia się dla programu studiów	Dyscyplina / dyscypliny, do których odnosi się komponent
Moduł: Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych. Planowanie, realizacja i monitoring działań wspierających		**30**							**30**	**3**		
Treści programowe	Treści modułu koncentrują się na zdobyciu wiedzy w zakresie: postaw, celów, założeń, obszarów i cech diagnozy, procedur i przydatności badań diagnostycznych i eksperymentalnych do oceny zaburzeń rozwoju dziecka – przede wszystkim w zakresie analizy jakościowej i ilościowej, a także przydatności i skuteczności stosowanych metod wychowania, kształcenia, rehabilitacji, resocjalizacji i socjoterapii. Ponadto ważna będzie także wiedza na temat funkcjonowania edukacyjnego, fizycznego, psychicznego i społecznego uczniów oraz wskazanie na czynniki środowiskowe wpływające na to funkcjonowanie, a także ocena diagnostyki opiekuńczo-wychowawczej, rehabilitacyjnej, resocjalizacyjnej socjoterapeutycznej w pracy różnych instytucji. Moduł dotyczy również pojęcia i procesu diagnozowania specjalnych potrzeb edukacyjnych; założeń różnicowej i funkcjonalnej diagnozy; kryteriów diagnostycznych (ICD, DSM, ICF); wybranych narzędzi diagnozy potrzeb edukacyjnych. Porusza również zagadnienia założeń i zasad konstruowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych oraz zasad i metod ich ewaluacji. Semestr 2: Wielospecjalistyczna ocena psychopedagogiczna uczniów w grupach zróżnicowanych (30 godzin, K) Konwersatoria: 30h											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Projekt											
Moduł: Diagnostyka w pedagogice specjalnej	**30**								**30**	**4**	K_W08, K_W09, K_W13, K_W14, K_W16, K_W17, K_W18	pedagogika

											K_U04, K_U05, K_U06, K_U07, K_U09, K_U10 K_K02, K_K03, K_K04, K_K05	
Treści programowe	Treści modułu koncentrują się na zdobyciu wiedzy w zakresie: postaw, celów, założeń, obszarów i cech diagnozy, procedur i przydatności badań diagnostycznych i eksperymentalnych do oceny zaburzeń rozwoju dziecka – przede wszystkim w zakresie analizy jakościowej i ilościowej, a także przydatności i skuteczności stosowanych metod wychowania, kształcenia, rehabilitacji, resocjalizacji i socjoterapii. Ponadto ważna będzie także wiedza na temat funkcjonowania edukacyjnego, fizycznego, psychicznego i społecznego uczniów oraz wskazanie na czynniki środowiskowe wpływające na to funkcjonowanie, a także ocena diagnostyki opiekuńczo-wychowawczej, rehabilitacyjnej, resocjalizacyjnej socjoterapeutycznej w pracy różnych instytucji. Moduł dotyczy również pojęcia i procesu diagnozowania specjalnych potrzeb edukacyjnych; założeń różnicowej i funkcjonalnej diagnozy; kryteriów diagnostycznych (ICD, DSM, ICF); wybranych narzędzi diagnozy potrzeb edukacyjnych. Porusza również zagadnienia założeń i zasad konstruowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych oraz zasad i metod ich ewaluacji. Podział modułu na semestry: Diagnozowanie różnych sfer funkcjonowania dziecka (30 godzin, K) Konwersatoria: 30h											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	egzamin pisemny											
Moduł: Teorie edukacji integracyjnej i włączającej		**30**							**30**	**4**	K_W011, K_W012, K_W015, K_W016, K_W017 K_U01, K_U03, K_U05, K_U06, K_U07, K_U08, K_U09 K_K01, K_K02, K_K03, K_K04, K_K05, K_K06	pedagogika
Treści programowe	Celem modułu jest poznanie: edukacji włączającej, integracyjnej i ogólnodostępnej, a także specjalnych potrzeb edukacyjnych; podstaw i konsekwencji procesu wykluczania; zagadnień związanych z grupami defaworyzowanymi; zjawiska zagrożenia wykluczeniem; postaw społecznych – stereotypy, stygmaty, piętna; strategii przeciwdziałania postawom dyskryminacyjnym. Ponadto ważne będzie poznanie teoretycznych podstaw edukacji włączającej; genezy edukacji włączającej w Polsce i na świecie; rozwoju edukacji włączającej w międzynarodowym ujęciu porównawczym, a także społeczny, psychologiczny i prawny wymiar edukacji włączającej; koncepcji wspólnych i swoistych potrzeb dzieci i uczniów i jej konsekwencje dla procesu edukacji; polskich i międzynarodowych regulacji prawnych związanych z problematyką inkluzji społecznej, w tym edukacyjnej; systemu edukacji											

	włączającej w Polsce na tle rozwiązań światowych; typów szkół i ich charakterystykę oraz organizację wsparcia edukacji włączającej, a także zasad finansowania edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Polsce. Założeniem modułu jest również przybliżenie studentom pojęcia dostępności i racjonalnych rozwiązań. Moduł realizowany jest w podziale na semestry. Semestr 2: Dostępność środowiska (15 godzin, K) System edukacji włączającej i integracyjnej w Polsce na tle porównawczym (15 godzin, K) Konwersatoria: 30h											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	egzamin ustny											
Moduł: Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych		**75**							**75**	**10**	K_W09, K_W10 K_W12, K_W14, K_W15 K_U04, K_U05, K_U06, K_U08 K_K03, K_K04	pedagogika
Treści programowe	Celem przedmiotu będzie uzyskanie wiedzy na temat nauczania otwartego w edukacji włączającej; specyfiki pracy w grupie zróżnicowanej, zasad projektowania przestrzeni klasy szkolnej, a także poznanie stylów poznawczych i strategii uczenia się, metod i metodyki nauczania w kontekście grupy heterogenicznej; metodyki wdrażania nauczania otwartego; modeli nauczania indywidualizującego; pojęć i zasad uniwersalnego projektowania zajęć; włączenia nowych technologii do procesu uczenia się z uwzględnieniem potrzeb dzieci i uczniów. Poznanie metod nauczania (konwencjonalnych i niekonwencjonalnych metod nauczania i ich adaptację do zróżnicowanych potrzeb dzieci i uczniów, metody projektów, pracę badawczą dziecka i ucznia), alternatywne sposoby uczenia się i elastycznego nauczania. Ponadto poznanie form organizacyjnych pracy na lekcji (praca zbiorowa, grupowa, indywidualna, tutoring uczniowski w klasach włączających) oraz wiedzy na temat modeli nauczania w małych grupach w klasach włączających; modeli współpracy nauczycieli i specjalistów oraz ich konsekwencje dla organizacji zajęć edukacyjnych w klasach włączających oraz sposobów i zasad kontroli postępów uczniów ze szczególnym uwzględnieniem oceniania wspierającego, znaczenia i sposobów udzielania informacji zwrotnej uczniom w klasach włączających Podział modułu na semestry: Semestr 2: Ocenianie wspierające ucznia (15 godzin, K) Metodyka nauczania uczniów z niepełnosprawnością wzroku (15 godzin, K) Metodyka nauczania uczniów ze spektrum zaburzeń autystycznych (15 godzi, K) Metodyka nauczania uczniów z zaburzeniami psychicznymi (15 godzi, K)											

	Metodyka nauczania uczniów z chorobami przewlekłymi (15 godzi, K) Konwersatoria: 75 h											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	egzamin pisemny											
Moduł: Praktyka asystencko-pedagogiczna						**15**	**60**		**75**	**4**	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07, K_W08, K_W09, K_W10, K_W11, K_W12, K_W13, K_W14, K_W15, K_W16 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U09 K_K01, K_K02, K_K03, K_K04, K_K05, K_K06	pedagogika
Treści programowe	Celem praktyki jest zapoznanie studentów z zadaniami dydaktycznymi realizowanymi przez szkołę lub placówkę systemu oświaty; zapoznanie ze sposobem funkcjonowania oraz organizacją pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty; zapoznanie z rodzajami dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty. Praktyki obywają się odbywają się w placówkach edukacyjnych prowadzących kształcenie inkluzyjne (włączające) i integracyjne, tj. przedszkola ogólnodostępne z oddziałami integracyjnymi, przedszkola integracyjne, szkoły ogólnodostępne z oddziałami integracyjnymi, szkoły integracyjne, szkoły specjalne, placówki opiekuńcze i wychowawcze, warsztaty terapii zajęciowej, ośrodki dziennego pobytu oraz w organizacjach pozarządowych i instytucjach społecznych i obejmują samodzielne prowadzenie zajęć. Moduł realizowany jest na III roku studiów, w trakcie dwóch semestrów. W każdym semestrze student realizuje 60 godzin praktyk. Praktyki zawodowe odbywają się z jednocześnie realizowanym przedmiotem: Analiza doświadczeń (15 godzin).											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Portfolio											
Zajęcia ogólnouniwersyteckie									**45**	**3**		
Treści programowe	Zajęcia te student wybiera z oferty zajęć uniwersyteckich. Rozwijają wiedzę i umiejętności w różnych obszarach, niezwiązanych ze studiowanym kierunkiem. Pozwalają uczestniczyć w edukacji na wszystkich wydziałach, co umożliwia komunikowanie się ze											

	specjalistami z wielu dziedzin oraz studentami innych kierunków. Student jest zobowiązany do realizacji 1 ECTS z dziedziny nauk humanistycznych w ramach przedmiotów ogólnouniwersyteckich.											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Określone w sylabusie											
Egzamin z języka obcego										**2**	K_U10	
Treści programowe	Egzamin sprawdzający opanowanie poziomu biegłości językowej B2.											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Określone w sylabusie przedmiotu egzamin pisemny, egzamin ustny											

Łączna liczba punktów ECTS (w semestrze pierwszym)	**30**
Łączna liczba punktów ECTS (w semestrze drugim)	**30**
Łączna liczba punktów ECTS (w roku)	**60**
Łączna liczba godzin zajęć (w semestrze pierwszym)	**345**
Łączna liczba godzin zajęć (w semestrze drugim)	**285**
Łączna liczba godzin zajęć (w roku)	**630**
Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów dla danego kierunku, poziomu i profilu (dla całego cyklu)	**3503**

Rok studiów: czwarty
Semestr: pierwszy

Nazwa przedmiotu	Forma zajęć – liczba godzin								Razem: liczba godzin zajęć	Razem: punkty ECTS	Symbole efektów uczenia się dla programu studiów	Dyscyplina / dyscypliny, do których odnosi się komponent
	Wykład	Konwersatorium	Seminarium	Ćwiczenia	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Inne				
Moduł: **Dydaktyka specjalna**	**15**	**45**							**60**	**4**	K_W10, K_W12 K_U05, K_U06, K_U09, K_U11, K_U12, K_U13, K_U14 K_K02, K_K04	pedagogika
Treści programowe	W ramach tego modułu student poznaje dydaktykę jako naukę teoretyczną i empiryczną, klasyfikacje i systemy dydaktyki specjalnej oraz różne sposoby organizacji pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Poznaje metody kształcenia uczniów z różnymi zaburzeniami rozwoju oraz sposoby ewaluacji osiągnięć uczniów. W ramach dydaktyki specjalnej student poznaje: - dydaktykę specjalną jako naukę teoretyczną i empiryczną, klasyfikację dydaktyki specjalnej na dydaktyki szczegółowe; dydaktykę specjalną w kontekście porównawczym i interdyscyplinarnym; - koncepcje i systemy dydaktyczne kształcenia specjalnego; - organizację procesu kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: zasady, metody, proces kształcenia w aspekcie trudności związanych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi dzieci i uczniów z różnymi zaburzeniami w rozwoju, zasady ewaluacji i efektywność podejmowanych działań edukacyjnych - metody adaptacji materiałów dydaktycznych dla uczniów ze SPE. Moduł realizowany jest w ramach jednego semestru: Dydaktyka specjalna - teoretyczne i empiryczne podstawy kształcenia uczniów ze SPE (15 godzin, W) Dydaktyka specjalna - adaptacja materiałów dydaktycznych (15 godzin, K) Dydaktyka specjalna – praktyczne implikacje kształcenia uczniów ze SPE (30 godzin, K) Wykłady: 15h, Konwersatoria: 45h											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	egzamin pisemny											

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin pisemny											
Moduł: Podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	**30**	**30**							**60**	**7**	K_W06, K_W13, K_W16 K_U03, K_U06, K_U07 K_KO4, K_KO6	pedagogika
Treści programowe	Celem modułu jest poznanie podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną; celów, zadań, przedmiotu pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym ujęcie historyczne; koncepcje, modele i definicje niepełnosprawności intelektualnej. Ponadto medycznych aspektów edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym etiologię niepełnosprawności intelektualnej; obrazy kliniczne jednostek chorobowych, w tym genowych i chromosomowych, związanych z niepełnosprawnością intelektualną. Moduł również obejmuje psychologiczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną; kryteria definiowania niepełnosprawności intelektualnej w psychologii klinicznej; genezę niepełnosprawności intelektualnej. W ramach modułu realizowane są też kulturowe i społeczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej; uwarunkowania jakości życia osób z niepełnosprawnością intelektualną – rola czynników społeczno-kulturowych; Treści dotyczą też prawnych aspekty funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną: zasady orzekania o niepełnosprawności, zagadnienie ubezwłasnowolnienia, rolę ulg i udogodnień, regulacje w zakresie organizacji edukacji i wsparcia społecznego tych osób. Podział modułu na semestry: Semestr 1: Biomedyczne podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną (15 godzin, W) Psychologiczne podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną (15 godzin, W) Pedagogiczne podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną (15 godzin, K) Kulturowe i społeczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej (15 godzin, K) Wykłady: 30h, Konwersatoria: 30h											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin pisemny											
Moduł: Moduł metodyczny edukacji i wspierania rozwoju osób z niepełnosprawnością intelektualną		**60**							**60**	**7**	K_W10.K_W13, K_W14, K_W17 K_U04, K_U05, K_U06, K_W08, K_W09 K_KO3, K_KO4, K_KO5	pedagogika

Treści programowe	Program obejmuje metodykę nauczania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w edukacji wczesnoszkolnej; podstawę programową kształcenia ogólnego w szkole podstawowej (klasy I–III), adaptację treści nauczania i ich realizację w stosunku do dziecka z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim; paradygmat konstruktywistyczny; konstruowanie i ewaluowanie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych na I etapie edukacyjnym. Treści dotyczą również organizacji i specyfiki kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na II i III etapie edukacyjnym. Studenci poznają też metodykę wychowania i kształcenia uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną w różnych typach placówek systemu oświaty, na różnych etapach edukacyjnych; podstawę programową kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym. Treści modułu dotyczą też pracy w szkołach podstawowych oraz kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz metodykę pracy rewalidacyjno-wychowawczej z osobami ze sprzężoną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną; metody pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym; organizację i metodykę zajęć rewalidacyjno-wychowawczych. Podział modułu na semestry: Semestr 1: Metodyka kształcenia uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną w szkole podstawowej (30 godzin K) Wczesne wspomaganie rozwoju dzieci z niepełnosprawnością intelektualną (30 godzin, K) Konwersatoria: 60h											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin pisemny											
Moduł: Wspomaganie edukacji i wychowania osób z niepełnosprawnością intelektualną		**30**							**30**	**3**	K_W12, K_W16, K_W17, K_W118 K_U04, K_U05, K_U06 K_U08, K_U09 K_KO1, K_KO4 K_KO5, K_KO6	pedagogika
Treści programowe	Treści modułu dotyczą specjalistycznych metod rozwijania kompetencji osobistych, komunikacyjnych i społecznych; zasady organizowania przestrzeni szkolnej oraz optymalnego stanowiska pracy, a także zadania nauczyciela – wychowawcy na różnych etapach edukacyjnych; zasady i reguły pracy dydaktyczno-wychowawczej; cele, treści kształcenia, środki dydaktyczne, metody kształcenia, formy organizacji zajęć, zajęcia pozalekcyjne, wsparcie metodyczne nauczyciela, strategie organizowania zajęć w różnych formach edukacji uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, metodyczne aspekty błędów wychowawczych. Student poznaje też metodykę nauczania wczesnoszkolnego w zakresie różnych obszarów edukacji; specjalistyczne rozwiązania, ze szczególnym uwzględnieniem nauki czytania i pisania oraz edukacji matematycznej; metodę ośrodków pracy jako propozycję pracy z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na I etapie edukacyjnym. Student pozna alternatywne i wspomagające metody komunikacji osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz teorię i metodykę arteterapii. Podział modułu na semestry: Semestr 1:											

	Komunikacja alternatywna i wspomagająca (30 godzin, K) Konwersatorium: 30h											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Projekt											
Praktyki zawodowe						**15**	**60**		**75**	**4**	K_W01 K_W02 K_W03 K_W04 K_W05 K_W06 K_W07 K_W08 K_W09 K_W10 K_W11 K_W12 K_W13 K_W14 K_W15 K_W16 W17 K_W18 K_W19 K_U01 K_U02 K_U03 K_U04 K_U05 K_U06 K_U09 K_K01 K_K02 K_K03 K_K04 K_K05 K_K06	pedagogika
Treści programowe	Celem praktyki jest zapoznanie studentów z zadaniami charakterystycznymi dla przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowiskiem, w jakim one działają oraz zapoznanie z organizacją, statutem i planem pracy przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz programem wychowawczo-profilaktycznym. Treści modułu koncentrują się wokół różnych aspektów funkcjonowania placówek, w których przebywają osoby z niepełnosprawnością intelektualną. Miejscem odbywania praktyk są: przedszkole (specjalne/ integracyjne/ włączające), szkoła podstawowa – klasy 1-3 (specjalna/ ogólnodostępna/ integracyjna), szkoła podstawowa – klasy 4-8 lub zawodowa (specjalna/ integracyjna/ włączająca), szkoła specjalna dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym, szkoła przysposabiająca do pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualna w stopniu umiarkowanym i znacznym, zespoły rewalidacyjno – wychowawcze dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, oraz specjalistyczne formy pieczy zastępczej, opieki instytucjonalnej i pozainstytucjonalnej. Moduł realizowany jest na IV roku studiów, w trakcie dwóch semestrów. W każdym semestrze student realizuje 60 godzin praktyk. Praktyki zawodowe odbywają się z jednocześnie realizowanym przedmiotem: Analiza doświadczeń (15 godzin).											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Projekt											
Seminarium dyplomowe			**30**						**30**	**2**	K_W01, K_W02, K_W04, K_W09, K_W20	pedagogika

											K_U01, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U07, K_U08, K_U9, K_U11 K_K01, K_K02, K_K04, K_K05	
Treści programowe	Opracowanie literatury związanej z tematem seminarium. Określenie tematu pracy magisterskiej, sporządzenie spisu literatury potrzebnej do opracowania wybranego zagadnienia. Opracowanie koncepcji pracy.											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Koncepcja pracy dyplomowej											

Moduł Kształcenie językowe dla celów akademickich		**30**							**30**	**3**	K_W01, K_W02, K_W03, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U07, K_U10, K_U12 K_K01, K_K02	pedagogika
Treści programowe	Moduł składa się z zajęć, które przygotowują studentów do samodzielnego poruszania się w literaturze obcojęzycznej z zakresu różnych (zgodnych z zainteresowaniami studentów) obszarami badań pedagogicznych i praktyki edukacyjnej. Zajęcia wspierają studentów zarówno w pracy z tekstami naukowymi, jak i w prowadzeniu dyskusji w językach obcych z zakresu pedagogiki. Ich głównym celem jest rozwój kompetencji studentów studiów pedagogicznych w zakresie posługiwania się terminologią specjalistyczną pedagogiki. Kluczowe jest wspieranie umiejętności czytania ze zrozumieniem i krytycznego analizowania obcojęzycznych tekstów naukowych. Tematyka lektur dotyczy zagadnień edukacyjnych i metodologii prowadzenia badań pedagogicznych. Jest ona także odzwierciedleniem zainteresowań studentów, związanych z przygotowywaniem przez nich rozpraw dyplomowych. Podział modułu na semestry: Konwersatorium w języku obcym, 30 K											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Prezentacja w języku obcym											

Rok studiów: czwarty
Semestr: drugi

Nazwa przedmiotu	Forma zajęć – liczba godzin								Razem: liczba godzin zajęć	Razem: punkty ECTS	Symbole efektów uczenia się dla programu studiów	Dyscyplina / dyscypliny, do których odnosi się komponent
	Wykład	Konwersatorium	Seminarium	Ćwiczenia	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Inne				
Moduł metodyczny edukacji i wspierania rozwoju osób z niepełnosprawnością intelektualną		**45**							**45**	**4**	K_W10, K_W13, K_W14, K_W17 K_U04, K_U05, K_U06, K_W08, K_W09 K_K03, K_K04, K_K10	pedagogika
Treści programowe	Program obejmuje metodykę nauczania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w edukacji wczesnoszkolnej; podstawę programową kształcenia ogólnego w szkole podstawowej (klasy I–III), adaptację treści nauczania i ich realizację w stosunku do dziecka z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim; paradygmat konstruktywistyczny; konstruowanie i ewaluowanie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych na I etapie edukacyjnym. Treści dotyczą również organizacji i specyfiki kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na II i III etapie edukacyjnym. Studenci poznają też metodykę wychowania i kształcenia uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną w różnych typach placówek systemu oświaty, na różnych etapach edukacyjnych; podstawę programową kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym. Treści modułu dotyczą też pracy w szkołach podstawowych oraz kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz metodykę pracy rewalidacyjno-wychowawczej z osobami ze sprzężoną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną; metody pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym; organizację i metodykę zajęć rewalidacyjno-wychowawczych. Podział modułu na semestry: Semestr 2: Metodyka kształcenia i wychowania uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną oraz ze sprzężoną niepełnosprawnością (30 godzin, K) Metodyka zajęć rewalidacyjno - wychowawczych (15 godzin, K) Konwersatoria: 45 h											

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	egzamin pisemny											
Moduł: Wspomaganie edukacji i wychowania osób z niepełnosprawnością intelektualną		**150**							**150**	**11**	K_W12, K_W16, K_W17, K_W118 K_U04, K_U05, K_U06 K_U08, K_U09 K_K01, K_K04 K_K05, K_K06	pedagogika
Treści programowe	Treści modułu dotyczą specjalistycznych metod rozwijania kompetencji osobistych, komunikacyjnych i społecznych; zasady organizowania przestrzeni szkolnej oraz optymalnego stanowiska pracy, a także zadania nauczyciela – wychowawcy na różnych etapach edukacyjnych; zasady i reguły pracy dydaktyczno-wychowawczej; cele, treści kształcenia, środki dydaktyczne, metody kształcenia, formy organizacji zajęć, zajęcia pozalekcyjne, wsparcie metodyczne nauczyciela, strategie organizowania zajęć w różnych formach edukacji uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, metodyczne aspekty błędów wychowawczych. Student poznaje też metodykę nauczania wczesnoszkolnego w zakresie różnych obszarów edukacji; specjalistyczne rozwiązania, ze szczególnym uwzględnieniem nauki czytania i pisania oraz edukacji matematycznej; metodę ośrodków pracy jako propozycję pracy z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na I etapie edukacyjnym. Student pozna alternatywne i wspomagające metody komunikacji osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz teorię i metodykę arteterapii. Podział modułu na semestry: Semestr 2: Arteterapia w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną (30 godzin, K) Współpraca nauczyciela z rodzicami i otoczeniem społecznym uczniów z niepełnosprawnością intelektualną (30 godzin, K) Prosty język i przyjazna komunikacja (30 godzin, K) Wspieranie dzieci z trudnościami w uczeniu się czytania i pisania (30 godzin, K) Wspieranie dzieci z trudnościami w uczeniu się matematyki (30 godzin, K) Konwersatoria: 150 h											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	projekt											
Moduł: Praktyka zawodowa						**15**	**60**		**75**	**4**	K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06,	pedagogika

											K_W07, K_W08, K_W09, K_W10, K_W11, K_W12, K_W13, K_W14, K_W15 K_W16, W17, K_W18, K_W19 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U09 K_K01, K_K02, K_K03, K_K04, K_K05, K_K06	
Treści programowe	Celem praktyki jest zapoznanie studentów z zadaniami charakterystycznymi dla przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowiskiem, w jakim one działają oraz zapoznanie z organizacją, statutem i planem pracy przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz programem wychowawczo-profilaktycznym. Treści modułu koncentrują się wokół różnych aspektów funkcjonowania placówek, w których przebywają osoby z niepełnosprawnością intelektualną. Miejscem odbywania praktyk są: przedszkole (specjalne/ integracyjne/ włączające), szkoła podstawowa – klasy 1-3 (specjalna/ ogólnodostępna/ integracyjna), szkoła podstawowa – klasy 4-8 lub zawodowa (specjalna/ integracyjna/ włączająca), szkoła specjalna dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym, szkoła przysposabiająca do pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualna w stopniu umiarkowanym i znacznym, zespoły rewalidacyjno – wychowawcze dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, oraz specjalistyczne formy pieczy zastępczej, opieki instytucjonalnej i pozainstytucjonalnej. Moduł realizowany jest na IV roku studiów, w trakcie dwóch semestrów. W każdym semestrze student realizuje 60 godzin praktyk. Praktyki zawodowe odbywają się z jednocześnie realizowanym przedmiotem: Analiza doświadczeń (15 godzin).											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	projekt											
Seminarium dyplomowe			**30**						**30**	**6**	K_W01, K_W02, K_W04, K_W09, K_W20 K_U01, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U07, K_U08, K_U9, K_U11 K_K01, K_K02, K_K04, K_K05	pedagogika

Treści programowe	Zaplanowanie struktury części teoretycznej pracy w kontekście przeczytanej literatury. Przygotowanie narzędzi badawczych.
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Przygotowanie narzędzi badawczych.

Moduł Kształcenie językowe dla celów akademickich			**30**	**30**					**60**	**5**	K_W01, K_W02, K_W03, K_W07 K_U01, K_U02, K_U03, K_U07, K_U10, K_U12 K_K01, K_K02	pedagogika
Treści programowe	Moduł składa się z zajęć, które przygotowują studentów do samodzielnego poruszania się w literaturze obcojęzycznej z zakresu różnych (zgodnych z zainteresowaniami studentów) obszarami badań pedagogicznych i praktyki edukacyjnej. Zajęcia wspierają studentów zarówno w pracy z tekstami naukowymi, jak i w prowadzeniu dyskusji w językach obcych z zakresu pedagogiki. Ich głównym celem jest rozwój kompetencji studentów studiów pedagogicznych w zakresie posługiwania się terminologią specjalistyczną pedagogiki. Kluczowe jest wspieranie umiejętności czytania ze zrozumieniem i krytycznego analizowania obcojęzycznych tekstów naukowych. Tematyka lektur dotyczy zagadnień edukacyjnych i metodologii prowadzenia badań pedagogicznych. Jest ona także odzwierciedleniem zainteresowań studentów, związanych z przygotowywaniem przez nich rozpraw dyplomowych. Podział modułu na semestry: Seminaria w jęz. obcym\translatoria, 60h											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Prezentacja w języku obcym											

Łączna liczba punktów ECTS (w semestrze pierwszym)	**30**
Łączna liczba punktów ECTS (w semestrze drugim)	**30**
Łączna liczba punktów ECTS (w roku)	**60**
Łączna liczba godzin zajęć (w semestrze pierwszym)	**345**

Łączna liczba godzin zajęć (w semestrze drugim)	**360**
Łączna liczba godzin zajęć (w roku)	**705**
Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów dla danego kierunku, poziomu i profilu (dla całego cyklu)	**3503**

Rok studiów: piąty
Semestr: pierwszy

Nazwa przedmiotu	**Forma zajęć – liczba godzin**								**Razem: liczba godzin zajęć**	**Razem: punkty ECTS**	**Symbole efektów uczenia się dla programu studiów**	**Dyscyplina / dyscypliny, do których odnosi się komponent**
	Wykład	**Konwersatorium**	**Seminarium**	**Ćwiczenia**	**Laboratorium**	**Warsztaty**	**Projekt**	**Inne**				
Język migowy									**60**	**5**		
Treści programowe	Kurs obejmuje słownictwo, podstawowe wiadomości z gramatyki PJM, posługiwanie się PJM w prostych sytuacjach komunikacyjnych, podstawowe wiadomości o systemach migowych i kulturze.											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Określone w sylabusie.											
Seminarium dyplomowe			**30**						**30**	**6**	K_W01, K_W02, K_W04, K_W09, K_W20 K_U01, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U07, K_U08, K_U09, K_U11	pedagogika

											K_K01, K_K02, K_K04, K_K05	
Treści programowe	Opracowanie planu badań. Przeprowadzenie badań w wybranym paradygmacie. Opracowanie wyników badań oraz ich analiza zgodnie z ustalonym celem badań.											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Opracowanie wyników badań.											
Emisja głosu i komunikowanie się						**30**			**30**	**2**		
	Warsztaty służą kształceniu umiejętności sprawnego komunikowania się werbalnego i pozawerbalnego oraz doskonalą umiejętność wystąpień publicznych z zachowaniem poprawności i sprawności językowej. Podczas zajęć studenci zdobędą wiedzę na temat budowy, funkcjonowania oraz higieny narządu głosu oraz będą poznawać zasady prawidłowego posługiwania się głosem w pracy zawodowej. Zdobędą też wiedzę na temat etykiety korespondencji tradycyjnej i elektronicznej. Celem prowadzonych ćwiczeń będzie poszerzenie możliwości głosowych, pogłębienie świadomości ciała, poprawienie techniki mowy i wyrazistości wypowiedzi oraz propagowanie dbałości o kulturę wypowiedzi.											
	Określone w sylabusie.											
Moduł: Przygotowanie pedagogiczne do pracy z osobami dorosłymi z niepełnosprawnościami		**30**							**30**	**2**	K_W10, K_W11, K_W13, K_W16, K_W19 K_U03, K_U05, K_U07, K_U09 K_K01, K_K02, K_K04, K_K06	pedagogika
Treści programowe	W ramach tego modułu student poznaje specyfikę oddziaływań andragogicznych wobec dorosłych i rodzin z niepełnosprawnościami. Studiuje funkcjonowanie dorosłych z niepełnosprawnością oraz osób starszych w różnych rolach rodzinnych, zawodowych, społecznych, obywatelskich oraz analizuje bariery i trudności, z jakimi może się spotkać w ich realizacji. Student poznaje metody pracy aktywizujące i metody antydyskryminacyjnego oddziaływania środowiskowego. Przedstawione zostaną instytucje i organizacje działające na rzecz osób z niepełnosprawnością oraz ich aktywizacji w różnych sferach społecznej, kulturalnej, sportowej, artystycznej, obywatelskiej.											

	W zakresie przygotowania pedagogicznego z osobami dorosłymi z niepełnosprawnościami student poznaje: - potrzeby człowieka dorosłego z niepełnosprawnością: wspólne i swoiste potrzeby osób z niepełnosprawnościami w zakresie opieki, pielęgnacji i wsparcia, możliwości i ograniczenia w realizacji autonomii, potrzeby psychoseksualne osób z niepełnosprawnościami – formy realizacji, indywidualne i społeczne uwarunkowania problemu, potrzeby zdrowotne osób z niepełnosprawnościami, w tym w zakresie zdrowia seksualnego, oraz osobowe i strukturalne uwarunkowania ich realizacji; - instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy opieki i wsparcia osób dorosłych z niepełnosprawnościami: instytucje opiekuńcze i alternatywne formy życia w Polsce i innych państwach (domy pomocy społecznej, mieszkalnictwo chronione, asysta osobista); przykładowe programy realizowane w Polsce i innych państwach ukierunkowane na realizację potrzeb osób dorosłych z niepełnosprawnościami; indywidualne i społeczne znaczenie normalizacji i społecznego uczestnictwa życia dorosłych z niepełnosprawnościami; zagrożenia procesu normalizacji z perspektywy osoby z niepełnosprawnością; rolę rodziny w realizacji specjalnych potrzeb wynikających z niepełnosprawności; potrzeby rodzin generacyjnych dorosłych osób z niepełnosprawnościami; uwarunkowania i znaczenie procesu planowania opieki w rodzinach generacyjnych; zadania realizowane przez główne stowarzyszenia i organizacje działające w Polsce i innych państwach na rzecz osób z niepełnosprawnościami; - zagadnienie rodziny prokreacji osoby dorosłej z niepełnosprawnością: znaczenie rodziny prokreacji w kontekście normalizacji życia osoby z niepełnosprawnością; trudności i potrzeby wsparcia w zakresie realizacji funkcji i zadań; system wsparcia rodzin prokreacyjnych osób z niepełnosprawnościami; osobiste i społeczne uwarunkowania ról rodzicielskich i małżeńskich osób z niepełnosprawnościami; - problematykę aktywności zawodowej osób dorosłych z niepełnosprawnościami: doradztwo zawodowe, system przygotowania do pracy osób dorosłych z niepełnosprawnościami, formy zatrudnienia tych osób w Polsce i innych państwach (zatrudnienie wspierane, chronione i socjalne), prawno-organizacyjne, środowiskowe i osobowe uwarunkowania aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami, zakres, specyfikę i dynamikę zatrudniania osób z niepełnosprawnościami w Polsce i innych państwach, zagadnienie przeciwdziałania dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami w sferze zatrudnienia; - zagadnienia związane z aktywnością kulturalną i sportową osób dorosłych z niepełnosprawnościami: ich osiągnięcia w zakresie kultury, sztuki i sportu, rehabilitacyjne znaczenie udziału w kulturze, sztuce i sporcie, osobowe, środowiskowe i prawno-organizacyjne bariery w dostępie do udziału w kulturze, sztuce i sporcie; - znaczenie udziału osób dorosłych z niepełnosprawnościami w życiu obywatelskim i projektowania przestrzeni informacyjnej i materialnej, z uwzględnieniem zróżnicowanych możliwości intelektualnych, sensorycznych i ruchowych odbiorców; - proces starzenia się i starość w warunkach długotrwałej niepełnosprawności: specyfikę starzenia się na tle specjalnych potrzeb związanych z niepełnosprawnością intelektualną i fizyczną, osobowe i środowiskowe uwarunkowania pomyślnego starzenia się osób z długotrwałą niepełnosprawnością; instytucjonalne i pozainstytucjonalne wsparcie osób starzejących się i starych z niepełnosprawnościami w Polsce i innych państwach; system opieki i wsparcia osób starszych z niepełnosprawnościami; - szczególne problemy osób dorosłych z niepełnosprawnościami i ich rodzin, w tym zagadnienie przemocy wobec osób dorosłych z niepełnosprawnościami; problem przemocy w kontekście formalnych i nieformalnych relacji opiekuńczych; koncepcję *vulnerability* oraz jej praktyczne implikacje w zakresie systemu edukacji, rehabilitacji i wsparcia osób z niepełnosprawnościami; zachowania dewiacyjne i pseudodewiacyjne w kontekście niepełnosprawności intelektualnej; problem marginalizacji i wykluczenia społecznego osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin. Moduł rozłożony na semestry Semestr 1: Konteksty dorosłości i starzenia się osób z niepełnosprawnościami (30 godzin, K)

	Konwersatorium: 30h											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin ustny											
Moduł: Programy wychowawcze w edukacji integracyjnej i włączającej		**90**							**90**	**11**	K_W09, K_W14 K_W15, K_W19 K_U04, K_U05, K_U06, K_U07, K_UO5, K_U09 K_K01, K_K02, K_K03, K_K04, K_K05, K_K06	pedagogika
Treści programowe	Moduł zawiera treści dotyczące kształtowania i rozwijania umiejętności społecznych u uczniów w grupach integracyjnych. Ponadto studenci nauczą się wspierać proces adaptacji ucznia do pracy w zróżnicowanej grupie rówieśniczej. Semestr 1: Rozwijanie kompetencji społecznych i budowanie relacji w grupach integracyjnych (30 godzin, K) Trening umiejętności społecznych (30 godzin, K) Kompas kreatywności (30 godzin, K) Konwersatoria: 90 h											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin ustny											

Zajęcia ogólnouniwersyteckie									60	4		
Treści programowe	Zajęcia te student wybiera z oferty zajęć uniwersyteckich. Rozwijają wiedzę i umiejętności w różnych obszarach, niezwiązanych ze studiowanym kierunkiem. Pozwalają uczestniczyć w edukacji na wszystkich wydziałach, co umożliwia komunikowanie się ze specjalistami z wielu dziedzin oraz studentami innych kierunków. Student jest zobowiązany do realizacji 3 ECTS z dziedziny nauk humanistycznych w ramach przedmiotów ogólnouniwersyteckich.											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Określone w sylabusie											

Rok studiów: piąty

Semestr: drugi

Nazwa przedmiotu	Forma zajęć – liczba godzin								Razem: liczba godzin zajęć	Razem: punkty ECTS	Symbole efektów uczenia się dla programu studiów	Dyscyplina / dyscypliny, do których odnosi się komponent
	Wykład	Konwersatorium	Seminarium	Ćwiczenia	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Inne				
Moduł: Przygotowanie pedagogiczne do pracy z osobami dorosłymi z niepełnosprawnościami		**90**							**90**	**11**	K_W10, K_W11, K_W13, K_W16, K_W19 K_U03, K_U05, K_U07, K_U09 K_K01, K_K02, K_K04, K_K06	pedagogika
Treści programowe	W ramach tego modułu student poznaje specyfikę oddziaływań andragogicznych wobec dorosłych i rodzin z niepełnosprawnościami. Studiuje funkcjonowanie dorosłych z niepełnosprawnością oraz osób starszych w różnych rolach rodzinnych, zawodowych, społecznych, obywatelskich oraz analizuje bariery i trudności, z jakimi może się spotkać w ich realizacji. Student poznaje metody pracy aktywizującej i metody antydyskryminacyjnego oddziaływania środowiskowego. Przedstawione zostają instytucje i organizacje działające na rzecz osób z niepełnosprawnością oraz ich aktywizacji w różnych sferach społecznej, kulturalnej, sportowej, artystycznej, obywatelskiej. W zakresie przygotowania pedagogicznego z osobami dorosłymi z niepełnosprawnościami student poznaje: - potrzeby człowieka dorosłego z niepełnosprawnością: wspólne i swoiste potrzeby osób z niepełnosprawnościami w zakresie opieki, pielęgnacji i wsparcia, możliwości i ograniczenia w realizacji autonomii, potrzeby psychoseksualne osób z niepełnosprawnościami – formy realizacji, indywidualne i społeczne uwarunkowania problemu, potrzeby zdrowotne osób z niepełnosprawnościami, w tym w zakresie zdrowia seksualnego, oraz osobowe i strukturalne uwarunkowania ich realizacji; - instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy opieki i wsparcia osób dorosłych z niepełnosprawnościami: instytucje opiekuńcze i alternatywne formy życia w Polsce i innych państwach (domy pomocy społecznej, mieszkalnictwo chronione, asysta osobista); przykładowe programy realizowane w Polsce i innych państwach ukierunkowane na realizację potrzeb osób dorosłych z niepełnosprawnościami; indywidualne i społeczne znaczenie normalizacji i społecznego uczestnictwa życia dorosłych z niepełnosprawnościami; zagrożenia procesu normalizacji z perspektywy osoby z niepełnosprawnością; rolę rodziny w realizacji specjalnych potrzeb wynikających z niepełnosprawności; potrzeby rodzin generacyjnych dorosłych osób z niepełnosprawnościami; uwarunkowania i znaczenie procesu planowania opieki w rodzinach generacyjnych; zadania realizowane przez główne stowarzyszenia i organizacje działające w Polsce i innych państwach na rzecz osób z niepełnosprawnościami;											

	- zagadnienie rodziny prokreacji osoby dorosłej z niepełnosprawnością: znaczenie rodziny prokreacji w kontekście normalizacji życia osoby z niepełnosprawnością; trudności i potrzeby wsparcia w zakresie realizacji funkcji i zadań; system wsparcia rodzin prokreacyjnych osób z niepełnosprawnościami; osobiste i społeczne uwarunkowania ról rodzicielskich i małżeńskich osób z niepełnosprawnościami; - problematykę aktywności zawodowej osób dorosłych z niepełnosprawnościami: doradztwo zawodowe, system przygotowania do pracy osób dorosłych z niepełnosprawnościami, formy zatrudnienia tych osób w Polsce i innych państwach (zatrudnienie wspierane, chronione i socjalne), prawno-organizacyjne, środowiskowe i osobowe uwarunkowania aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami, zakres, specyfikę i dynamikę zatrudniania osób z niepełnosprawnościami w Polsce i innych państwach, zagadnienie przeciwdziałania dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami w sferze zatrudnienia; - zagadnienia związane z aktywnością kulturalną i sportową osób dorosłych z niepełnosprawnościami: ich osiągnięcia w zakresie kultury, sztuki i sportu, rehabilitacyjne znaczenie udziału w kulturze, sztuce i sporcie, osobowe, środowiskowe i prawno-organizacyjne bariery w dostępie do udziału w kulturze, sztuce i sporcie; - znaczenie udziału osób dorosłych z niepełnosprawnościami w życiu obywatelskim i projektowania przestrzeni informacyjnej i materialnej, z uwzględnieniem zróżnicowanych możliwości intelektualnych, sensorycznych i ruchowych odbiorców; - proces starzenia się i starość w warunkach długotrwałej niepełnosprawności: specyfikę starzenia się na tle specjalnych potrzeb związanych z niepełnosprawnością intelektualną i fizyczną, osobowe i środowiskowe uwarunkowania pomyślnego starzenia się osób z długotrwałą niepełnosprawnością; instytucjonalne i pozainstytucjonalne wsparcie osób starzejących się i starych z niepełnosprawnościami w Polsce i innych państwach; system opieki i wsparcia osób starszych z niepełnosprawnościami; - szczególne problemy osób dorosłych z niepełnosprawnościami i ich rodzin, w tym zagadnienie przemocy wobec osób dorosłych z niepełnosprawnościami; problem przemocy w kontekście formalnych i nieformalnych relacji opiekuńczych; koncepcję *vulnerability* oraz jej praktyczne implikacje w zakresie systemu edukacji, rehabilitacji i wsparcia osób z niepełnosprawnościami; zachowania dewiacyjne i pseudodewiacyjne w kontekście niepełnosprawności intelektualnej; problem marginalizacji i wykluczenia społecznego osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin. Moduł rozłożony na semestry Semestr 2: Sztuka osób z niepełnosprawnością (30 godzin, K) Człowiek z niepełnosprawnością w kontekście ról zawodowych (15 godzin, K) Człowiek z niepełnosprawnością w kontekście ról partnerskich i rodzicielskich (15 godzin, K) Instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy aktywizacji i wsparcia osób dorosłych z niepełnosprawnościami (30 godzin, K) Konwersatoria: 90 h											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	egzamin ustny											
Seminarium dyplomowe			**30**						**30**	**10**	K_W01, K_W02, K_W04, K_W09 K_U01, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U07, K_U08, K_U9, K_U11	pedagogika

											K_K01, K_K02, K_K04, K_K05	
Treści programowe	Napisanie pracy magisterskiej empirycznej: część poświęcona przeglądowi literatury wybranego tematu i część prezentująca wyniki badań oraz ich krytyczną analizę											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Praca dyplomowa											

Język migowy									**60**	**5**		
Treści programowe	Kurs obejmuje słownictwo, podstawowe wiadomości z gramatyki PJM, posługiwanie się PJM w prostych sytuacjach komunikacyjnych, podstawowe wiadomości o systemach migowych i kulturze.											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Określone w sylabusie.											

Emisja głosu i komunikowanie się						**30**			**30**	**2**		
	Warsztaty służą kształceniu umiejętności sprawnego komunikowania się werbalnego i pozawerbalnego oraz doskonalą umiejętność wystąpień publicznych z zachowaniem poprawności i sprawności językowej. Podczas zajęć studenci zdobędą wiedzę na temat budowy, funkcjonowania oraz higieny narządu głosu oraz będą poznawać zasady prawidłowego posługiwania się głosem w pracy zawodowej. Zdobędą też wiedzę na temat etykiety korespondencji tradycyjnej i elektronicznej. Celem prowadzonych ćwiczeń będzie poszerzenie możliwości głosowych, pogłębienie świadomości ciała, poprawienie techniki mowy i wyrazistości wypowiedzi oraz propagowanie dbałości o kulturę wypowiedzi.											
	Określone w sylabusie.											

Zajęcia ogólnouniwersyteckie									30	2		
Treści programowe	Zajęcia te student wybiera z oferty zajęć uniwersyteckich. Rozwijają wiedzę i umiejętności w różnych obszarach, niezwiązanych ze studiowanym kierunkiem. Pozwalają uczestniczyć w edukacji na wszystkich wydziałach, co umożliwia komunikowanie się ze specjalistami z wielu dziedzin oraz studentami innych kierunków. Student jest zobowiązany do realizacji 3 ECTS z dziedziny nauk humanistycznych w ramach przedmiotów ogólnouniwersyteckich.											
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Określone w sylabusie											

Łączna liczba punktów ECTS (w semestrze pierwszym)	**30**
Łączna liczba punktów ECTS (w semestrze drugim)	**30**
Łączna liczba punktów ECTS (w roku)	**60**
Łączna liczba godzin zajęć (w semestrze pierwszym)	**300**
Łączna liczba godzin zajęć (w semestrze drugim)	**240**
Łączna liczba godzin zajęć (w roku)	**540**
Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów dla danego kierunku, poziomu i profilu (dla całego cyklu)	**3503**